

Muzeum Historii Polski Polish History Museum 2016

**Muzeum
Historii Polski**

**Polish History Museum
Annual
Report**

Raport roczny 2016

www.muzhp.pl

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

rok 2016 bardzo przybliżył nas do powstania nowoczesnego budynku Muzeum Historii Polski. Dzięki decyzjom wicepremiera Piotra Glińskiego pod koniec stycznia mogliśmy podpisać z pracownią architektoniczną WXCA umowę na wykonanie projektu siedziby Muzeum na Cytadeli Warszawskiej. Jesienią rozpoczęliśmy współpracę z projektantem koncepcji plastycznej wystawy stałej – pracownikami WWAA i Platige Image. Niezależnie od działań związanych z inwestycją, Muzeum zorganizowało wiele ważnych przedsięwzięć wystawienniczych, edukacyjnych, wydawniczych.

Na przełomie lipca i sierpnia w specjalnym pawilonie na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie wraz z Centrum Myśli Jana Pawła II przygotowaliśmy wystawę „Jan Paweł II. Źródła”, którą obejrzało około 110 tysięcy osób, w tym wielu cudzoziemców przybyłych do Polski na Światowe Dni Młodzieży.

Dear Friends and Associates,

The year 2016 brought us much closer to establishing of the contemporary building for the Polish History Museum. Thanks to decisions by Deputy Prime Minister Piotr Gliński, we were able to sign the contract with WXCA architecture team in late January, preparing us for delivery of the new design for the museum site at the Warsaw Citadel. In autumn, we began working with the permanent exhibition's designers – the WWAA architecture office and Platige Image studios. Along with ongoing building works, the museum organized important initiatives involving exhibitions, education and publishing.

Between July and August, in a special pavilion on Warsaw's Krakowskie Przedmieście Street, with help from the Center for the Thought of John Paul II, we set up the “John Paul II. The Origins” exhibition, seen by some 110,000 visitors, including numerous foreign guests who arrived in Poland for World Youth Day.

Szczególne znaczenie miał dla nas projekt „Małe Wielkie Historie”, czyli zbiórka darów do kolekcji Muzeum Historii Polski. Zainaugurowaliśmy ją w Noc Muzeów. Do końca roku otrzymaliśmy prawie 2800 obiektów: z różnych epok i o różnej wartości historycznej, często powiązanych z indywidualnymi losami naszych darczyńców. Pamiątki przekazane przez prywatnych darczyńców są formą udziału w tworzeniu naszego Muzeum. Wszystkim tym, którzy przyczynili się i wciąż przyczyniają do jego budowy, serdecznie dziękujemy.

W 2016 roku nasza działalność została doceniona przez różne gremia konkursowe. Szczególnie cieszy nas fakt, że nagrodzony został BazHum, czyli internetowa baza naukowych czasopism humanistycznych i społecznych. Za wieloletni wysiłek tworzenia tego znakomitego narzędzia dla naukowców i studentów otrzymaliśmy wyróżnienie w prestiżowym konkursie Sybilla.

The “Little Big Histories” project was especially important for us, involving donations for the collection of the Polish History Museum, inaugurated during the Night of Museums. We received, by year's end, almost 2,800 objects of various epochs and differing historical merit, often connected with individual histories of those making the bequests. Memorabilia from private donors is a way for local people to engage in our museum's creation. We kindly thank all those who've helped and are helping us in its development.

Over the course of 2016, our activities were acknowledged by a number of award jury boards. We are especially proud of the award received by BazHum, our online database of academic humanities and sociological periodicals. We received a special distinction from the prestigious Sybilla Award for creating this unique resource for researchers and students.

Robert Kostro

Dyrektor Muzeum Historii Polski
Director, Polish History Museum

Wystawy

Exhibitions

wy

Jan Paweł II. Źródła

Z okazji Światowych Dni Młodzieży Muzeum Historii Polski i Centrum Myśli Jana Pawła II przygotowało wystawę „Jan Paweł II. Źródła”. Ekspozycję można było oglądać od 20 lipca do 15 sierpnia na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.

Jej celem było upamiętnienie 1050. rocznicy chrztu Polski, jak również promowanie historii Polski wśród turystów i pielgrzymów, którzy przybyli do Polski na Światowe Dni Młodzieży.

Ekspozycja prezentowana była w specjalnie zaaranżowanym pawilonie, zaprojektowanym przez pracownię Nizio Design International.

Wystawa przedstawiała historię Polski widzianą z perspektywy myśli św. Jana Pawła II. Strukturę ekspozycji stanowiły cztery bramy i sześć przestrzeni, którymi biegła droga zwiedzania. Zwiedzających prowadziły słowa papieża – Polaka, jego refleksje i komentarze, które umieszczone były w kolejnych przestrzeniach ekspozycji, dedykowanych m.in. ceremonii chrztu Polski, świętym w dziejach Polski, św. Faustynie, św. Maksymilianowi Kolbe i bł. ks. Jerzemu Popiełuszcze. Ład oraz chronologię narracji wprowadzały wybrane daty i miejsca, ważne dla historii Polski. Linie czasu zapoczątkowała data chrztu Mieszka w 966 r., a zakończyła „Solidarność” i brama Iednicka, oznaczająca wejście w trzecie tysiąclecie symbolicznie dokonane przez Jana Pawła II.

Honorowy patronat nad wystawą objął Prezydent RP Andrzej Duda. Wystawa została przygotowana w polsko-angielskiej wersji, a obejrzało ją około 110 tysięcy osób. 📍

John Paul II. The Origins

As part of World Youth Day celebrations, the Polish History Museum, with help from the Center for the Thought of John Paul II, organized the “John Paul II. The Origins” exhibition. It was on display from 20 July to 15 August on Warsaw's Krakowskie Przedmieście Street.

The aim of the exhibition was to celebrate the 1,050th anniversary of the Baptism of Poland, as well as the promotion of Poland among tourists and participants arriving for World Youth Day events. The exhibition was established in a specially designed pavilion, developed by the Nizio Design International Studio.

The exhibition focused on the history of Poland as seen from the perspective of John Paul II's thought. It was fashioned around four gates and six

Od lewej, na pierwszym planie: Wojciech Kolarski minister w Kancelarii Prezydenta RP, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski, Paulina Florjanowicz dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego MKiDN

From left, first row: Wojciech Kolarski, minister of the Chancellery of the President of Poland, Robert Kostro, MHP director, Paulina Florjanowicz, director of the Ministry of Culture's Department of the National Heritage

spaces, with a path leading visitors throughout. Audiences were guided by the Polish pope's words, his musings and comments displayed in each of the spaces, dedicated to events such as the ceremony of the Baptism of Poland, Polish saints, St. Faustyn, St. Maximilian Kolbe and Blessed Father Jerzy Popiełuszko. The sequence and order of the narrative was preceded by selected dates and places that impacted Polish history. The timeline began in 966 with the Baptism of Mieszko I, the first historic ruler of Poland, and ended with Solidarity and the Lednica Gate, which symbolized our entry into the third millennium as led by John Paul II. The president of Poland, Andrzej Duda, was the honorary patron of the exhibition. It was prepared in both Polish and English, and was viewed by some 110,000 visitors. 🏠

Małe Wielkie Historie

„Małe Wielkie Historie” to wystawa czasowa będąca efektem społecznej zbiórki pamiątek historycznych rozpoczętej w maju 2016 r. przez Muzeum Historii Polski. Można ją było obejrzeć w warszawskiej galerii Kordegarda od 10 do 16 listopada. W jej otwarciu uczestniczył prof. Piotr Gliński, wiceprezes Rady Ministrów i Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ekspozycja miała układ chronologiczny. Część przedmiotów eksponowana była w oryginale, a inne na wielkoformatowych wydrukach. Liczba obiektów (ok. 2800 sztuk) nie pozwalała na pokazanie całego zbioru podarowanych przedmiotów, ekspozycja zawierała jedynie ich reprezentatywny wybór.

Najstarszym prezentowanym obiektem na wystawie był list króla Jana Kazimierza do chorążego inowrocławskiego Świętosława Wilgostowskiego z 1660 r. Pokazane były, również przedmioty XIX-wieczne oraz z przełomu XIX i XX wieku: pistolet kapiszonowy, cylinder wyprodukowany w manufakturze łódzkiego kapelusznika, aparat fotograficzny oraz szereg fotografii z epoki. Wiek XX podzielony został na kilka przestrzeni tematycznych: I wojnę światową, odzyskanie niepodległości i walkę o kształt granic państwa polskiego, szkolnictwo II RP, wojsko i masowe organizacje II RP, II wojnę światową – cywili, a także żołnierzy, oraz PRL. Wśród najcenniejszych przedmiotów była XIX-wieczna, eklektyczna konsola z wbudowaną skrytką, która służyła rodzinie Romaszewskich do ukrywania dokumentów związanych z działalnością opozycyjną.

Aktor Antoni Pawlicki przekazał oryginalny plakat do legendarnego spektaklu „Dziady” Kazimierza Dejmka z 1968 roku

Actor Antoni Pawlicki donating the original theater poster from the legendary *Forefathers' Eve* production of 1968 by Kazimierz Dejmek

Little Big Histories

“Little Big Histories” was a temporary exhibition that came about through the public appeal for historical memorabilia to be donated by local people to the Polish History Museum collections. It was on display at the Warsaw gallery Kordegarda from 10 to 16 November 2016. Culture and Vice Prime Minister Piotr Gliński opened the exhibition.

It was arranged in sequence, with some objects displayed as originals, while others were shown as prints of various sizes. The number of objects presented to our museum by the public (some 2,800 items) was too extensive to be shown in full, hence the exhibition only presented a small selection.

The oldest item on display was the letter from King Jan Kazimierz to the Inowrocław ensign Świętosław Wilgostowski from 1660. There were also items from the 19th century, and others from the early 20th century: an antique pistol, a top hat produced in Łódź, a camera along with a number of photos from the era. The 20th century was divided into various themed sections: the First World War, Poland's regained independence and the struggle over its borders, schooling during the Second Polish Republic, the army and mass organizations of the interwar period, the Second World War – civilians as well as soldiers, and then the Communist era. One of the most valuable items on show was a 19th-century electric console with a built-in hiding place, used by the Romaszewski family to hide documents connected with resistance activities.

Jedną z najcenniejszych pamiątek, związanych z tematem II wojny światowej, którą można było obejrzeć na ekspozycji, był unikalny film autorstwa Svena Grafströma – pracownika Ambasady Szwecji w Warszawie w latach 1938-1939. Materiał zawiera ujęcia nakręcone podczas oblężenia Warszawy we wrześniu 1939 r. oraz zniszczenia miasta zarejestrowane na taśmie w listopadzie tego samego roku. Jest to jeden z nielicznych materiałów filmowych, który nakręcono w oblężonej stolicy i który zachował się do naszych czasów. Premiera 10-minutowego filmu z udziałem darczyńcy – syna autora Andersa Grafströma – połączona z rozmową na temat dokumentu, odbyła się w dniu otwarcia wystawy w sali kinowej Zamku Królewskiego w Warszawie. Uzupełnieniem ekspozycji był ekran dotykowy prezentujący wszystkich Darczyńców, którzy przekazali swoje pamiątki do Muzeum Historii Polski, wraz z opisami udostępnionych kolekcji. 📺

War, was a unique film shot by Sven Grafström – an employee of the Swedish Embassy in Warsaw in 1938-1939. The footage showed Warsaw under siege in September 1939 and damage the city suffered in late November of that year. This is one of the few films showing the occupied city that has survived intact. The premiere of the 10-minute film was staged in the presence of the person making the bequest to our museum – the son of Sven Grafström – followed by a public discussion on the subject of the film, which took place on the day the exhibition opened in the screening room at the Royal Castle in Warsaw. The show was further enhanced by a touchscreen that featured all those who had given their memorabilia so generously to the Polish History Museum, along with descriptions of the collections on display. 📺

Od lewej: Jolanta Przewoźnik wręczyła tablicę z godłem państwowym z okresu II RP

From left: Jolanta Przewoźnik presenting an interwar plaque with the Polish national symbol

Minister kultury, wicepremier Piotr Gliński podarował swoją, jeszcze ręcznie wykonaną, legitymację „Solidarność” z 1980 r.

Culture and Vice Prime Minister Piotr Gliński donating his handmade Solidarity card from 1980

Polacy i Niemcy. Historie dialogu

Z okazji 25. rocznicy podpisania przez Polskę i Niemcy „Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy”, Muzeum Historii Polski przygotowało wystawę pt. „Polacy i Niemcy. Historie dialogu”. Ekspozycja przybliżyła skomplikowane relacje polsko-niemieckie od wybuchu II wojny światowej do dnia dzisiejszego. Wystawa kładła nacisk na rolę, jaką w pojednaniu odegrały środowiska niezależne: Kościoły i organizacje chrześcijańskie, opozycja w PRL i NRD, środowiska emigracyjne. Oddolne przedsięwzięcia umożliwiały realne nawiązywanie dialogu, który tworzył przestrzeń do porozumienia

Od lewej: Marek Kuchciński marszałek Sejmu RP, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski

From left: Marek Kuchciński, marshal of the Polish Parliament, Robert Kostro, director of the Polish History Museum

Poles and Germans: Stories of Dialogue

On the 25th anniversary of the signing of the Polish-German Treaty of Good Neighborship and Friendly Cooperation, the Polish History Museum prepared the exhibition “Poles and Germans: Stories of Dialogue.” This exhibition focused on complex Polish-German relations, dating from the start of the Second World War to the present day. It highlighted the role played in the two nations’ reconciliation by independent communities: churches and Christian organizations, opposition groups from Communist Poland and East Germany, and émigré communities. These grassroots

Przewodniczący Bundestagu Norbert Lammert
Bundestag President Norbert Lammert

initiatives allowed real dialogue to take place, creating the space for mutual understanding among smaller groups, then the two nations themselves. The exhibition was opened by Marshal of the Sejm Marek Kuchciński and Bundestag President Norbert Lammert. It was also presented in the seat of the Bundestag in Berlin from 31 May to 17 June. In 2016, at the request of the Ministry of Foreign Affairs, we also prepared a mobile app version, shown in Lima (Peru), Zagreb (Croatia), Tbilisi (Georgia), Rome (Italy), Sofia (Bulgaria), Kiev (Ukraine), Sydney (Australia), Kuala Lumpur (Malaysia), Moscow (Russia), Caracas (Venezuela) and Munich (Germany), among other places. “Poles and Germans: Stories of Dialogue” was based on the permanent outdoor exhibition “Courage and Reconciliation,” located in Krzyżowa near Świdnica, prepared by the Polish History Museum in association with the Krzyżowa Foundation for Mutual Understanding in Europe, as part of the 25th anniversary of the Mass of Reconciliation. “Courage and Reconciliation” was co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage. 📍

między członkami mniejszych grup, a potem między oboma społeczeństwami. Wystawa została otwarta przez marszałka sejmu Marka Kuchcińskiego i przewodniczącego Bundestagu Norberta Lammerta i była prezentowana w siedzibie Bundestagu w Berlinie od 31 maja do 17 czerwca.

W 2016 r. na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych przygotowano także jej wersję mobilną, pokazaną m.in. w Limie (Peru), Zagrzebiu (Chorwacja), Tbilisi (Gruzja), Rzymie (Włochy), Sofii (Bułgaria), Kijowie (Ukraina), Sydney (Australia), Kuala Lumpur (Malezja), Moskwie (Rosja), Caracas (Wenezuela) i Monachium (Niemcy). Ekspozycja „Polacy i Niemcy. Historie dialogu” powstała na podstawie stałej wystawy plenerowej „Odważa i pojednanie”, znajdującej się w Krzyżowej k. Świdnicy, przygotowanej przez Muzeum Historii Polski we współpracy z Fundacją „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego z okazji 25-lecia Mszy Pojednania. Wystawa „Odważa i pojednanie” została dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 📍

Chrzest Polski

Muzeum Wojska Polskiego we współpracy z Muzeum Historii Polski przygotowało wystawę poświęconą 1050. rocznicy chrztu Polski. Celem ekspozycji było pokazanie tego przełomowego wydarzenia i epoki państwa polskiego pierwszych Piastów na tle świata pogańskiego. Wystawa była dostępna dla zwiedzających od 26 kwietnia do 31 lipca w Muzeum Wojska Polskiego.

Wydarzeniem towarzyszącym wystawie „Chrzest Polski” był Piknik Średniowieczny, który odbył się 7 maja. Wśród zorganizowanych atrakcji znalazły się między innymi pokazy walk, pokazy dawnego garncarstwa i zielarstwa, warsztaty kaligraficzne oraz gry i zabawy dla najmłodszych, w tym warsztaty małego archeologa.

Wystawa odbyła się pod honorowym patronatem podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej prof. dr. hab. Wojciecha Fałkowskiego, Prymasa Polski abp dr. Wojciecha Polaka oraz gen. bryg. bp polowego Wojska Polskiego dr. Józefa Guzdką. 📍

Baptism of Poland

The Polish Army Museum in association with the Polish History Museum set up an exhibition dedicated to the 1,050th anniversary of the Baptism of Poland. The aim of the exhibition was to show the Baptism of Poland and the times of the Polish state of the first Piast dynasty, against the backdrop of the pagan world. It was on display from 26 April to 31 July at the Polish Army Museum.

Further enhancing the “Baptism of Poland” exhibition was the Medieval Picnic, which took place on 7 May. This event included demonstration bouts, workshops involving clay-making crafts and medicinal herbs, calligraphy lessons as well as fun and games for children, including archeology-training sessions for young visitors.

The exhibition was organized with patronage from Prof. Wojciech Fałkowski, the under-secretary of state at the Ministry of National Defence, Dr. Wojciech Polak, the archbishop of Gniezno and the primate of Poland, and Dr. Józef Guzdek, the Bishop through the Military Ordinariate of Poland and a general in the Polish military. 📍

Droga do Indii

„Droga do Indii. Polskie osiedla w Balachadi i Valivade 1942-1948” to tytuł wystawy planszowej przygotowanej przez Muzeum Historii Polski we współpracy ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy NZ w Nowym Jorku. Ekspozycję można było oglądać w siedzibie ONZ od 22 do 29 kwietnia. Przedstawiała losy polskiej ludności cywilnej ewakuowanej w 1942 r. do Iranu z ZSRS wraz z Armią Andersa. Spośród ponad 40 tysięcy cywilów, około 6 tysięcy znalazło schronienie w Indiach, gdzie powstały dwa stałe osiedla – w Balachadi i Valivade. Wystawa pokazywała najważniejsze aspekty życia w ośrodkach – szkołę, harcerstwo, działalność kulturalną. Ekspozycja ukazywała również temat relacji polsko-hinduskich. W czasie sześciolatniego pobytu w Indiach polscy uchodźcy mieli okazję do różnych kontaktów z hinduską społecznością: zarówno tych oficjalnych z lokalnymi władcami, wojskowymi czy urzędnikami, jak i codziennych spotkań z osobami pracującymi w osiedlach. W otwarciu wystawy udział wzięli premier RP Beata Szydło, zastępca sekretarza generalnego NZ ds. komunikacji i publicznej informacji Cristina Gallach oraz przedstawiciele Republiki Indii. Wystawa „Droga do Indii. Polskie osiedla w Balachadi i Valivade 1942-1948” przygotowana została również w wersji internetowej i udostępniona jest na platformie Google Arts & Culture. 📱

Passage to India

“Passage to India: The Wartime Odyssey of Polish Children and the Good Maharaja” was an exhibition prepared by the Polish History Museum in association with the Permanent Mission of the Republic of Poland to the United Nations in New York. The exhibition was on display at the UN main headquarters between 22 and 29 April. It presented the fates of civilians being evacuated in 1942 to Iran from the USSR along with General Anders' Army. Of over 40,000 civilians, some 6,000 found shelter in India, where two camps were set up – in Balachadi and Valivade. The exhibition focused on the main aspects of life in these centers – school, Scouts, cultural activities. It also presented how Poles interacted with the Indian community. During their six-year stay in India, Polish refugees had the chance to establish all sorts of local networks: both of the official kind, with district leaders, the army or administration, as well as everyday encounters with those working in the camps. The exhibition was opened by Prime Minister Beata Szydło, the United Nations Under Secretary General for Communications and Public Information Cristina Gallach, and representatives of the Indian government. The exhibition “Passage to India: The Wartime Odyssey of Polish Children and the Good Maharaja” was also made available for online viewing and remains on display at the Google Arts & Culture website. 📱

Na pierwszym planie (od lewej) Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski i Beata Szydło premier RP

From left, foreground: Robert Kostro, director of the Polish History Museum, and Prime Minister Beata Szydło

Wojenne rozstania

Wystawa planszowa przygotowana przez Muzeum Historii Polski dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych opowiada historie pięciu polskich rodzin symbolizujących różne losy Polaków podczas II wojny światowej. Rodziny pochodziły z terenów włączonych do III Rzeszy i Generalnego Gubernatorstwa, jak i spod okupacji sowieckiej. Każda opowieść jest metaforą i egzemplifikacją innego doświadczenia: dzieci odłączonych od rodziców, wywózki na Syberię, opowieści żydowskiej dziewczynki ukrywanej w katolickim sierotku czy powojennej emigracji. Ekspozycja została opracowana na podstawie wystawy czasowej o tej samej nazwie realizowanej wcześniej w Warszawie (2009 r.) i Krakowie (2010 r.). Materiał do wystawy został zebrany w ramach projektu „Rodziny rozdzielone przez historię”. W 2016 r. ekspozycję można było zobaczyć w Radomsku (1-29 września), w Skarżysku-Kamiennej (11-31 października), w Wołowie (10-14 listopada), w Głogowie Małopolskim (23 listopada – 19 grudnia) oraz w Boguchwałie (19 grudnia 2016 r. – 9 stycznia 2017 r.).

Separated by War

The display exhibition prepared by the Polish History Museum for the Ministry of Foreign Affairs told the story of five Polish families, symbolizing the differing fates suffered by Poles during the Second World War. These families came from Polish territories occupied by the Third Reich and by the General Government, as well as by the USSR. Each story served as a metaphor and highlighted different sets of experiences: children separated from their families, deportations to Siberia, tales of a Jewish girl hidden in a Catholic orphanage and postwar migrations. The exhibition was based on the temporary exhibition of the same name previously on display in Warsaw (2009) and in Kraków (2010). The exhibition materials had been collected as part of the project “Families Separated by History.” In 2016, the exhibition was on display in Radomsk (1 to 29 September), Skarżysko-Kamienna (11 to 31 October), Wołów (10 to 14 November), Głogów Małopolski (23 November–19 December) and Boguchwał (19 December–9 January 2017).

Jan Karski. Człowiek wolności

Wystawa ilustruje życie i dorobek legendarnego emisariusza – Jana Karskiego. Na 22 planszach przedstawiono zdjęcia, dokumenty oraz opis życia i działalności Karskiego, który jako naoczny świadek informował aliantów m.in. o eksterminacji Żydów przez hitlerowskie Niemcy. Przygotowana przez Muzeum Historii Polski w 2012 r. ekspozycja wciąż cieszy się zainteresowaniem i prezentowana jest w wielu miejscach na świecie. W 2016 r. wystawę „Jan Karski. Człowiek wolności” można było zobaczyć w Manhattan College w Riverdale w Centrum Edukacji o Holokaulscie, Ludobójstwie i Porozumieniu w Nowym Jorku (9 lutego – 23 maja), w krakowskim Jewish Community Center (25-31 lipca), w Warszawie podczas Festiwalu Warszawa Singera (27 sierpnia – 4 września), na dziedzińcu Synagogi Pod Białym Bocianem we Wrocławiu (19-25 września), w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej (27 września – 16 października), na uniwersytecie w Salzburgu (23 listopada – 13 grudnia).

The World Knew – Jan Karski's Mission for Humanity

This exhibition shows the life and achievements of Poland's legendary emissary – Jan Karski. Contained on 22 display boards are photos, documents and descriptions on the life and activities of Jan Karski, an eyewitness who informed the Allies about Nazi crimes including the Holocaust. The exhibition prepared by the Polish History Museum in 2012 still attracts attention and is presented in many places in the world. In 2016, the exhibition “The World Knew – Jan Karski's Mission for Humanity” was on display at Manhattan College in Riverdale, at the Center for Holocaust & Genocide Studies in New York (9 February–23 May), at the Kraków Jewish Community Center (25 to 31 July), in Warsaw during the Singer Festival (27 August–4 September), in the public square of the White Stork Synagogue in Wrocław (19 to 25 September), at the Ulma Family Museum of Poles Saving Jews in World War II in Markowa (27 September–16 October), as well as at the University of Salzburg (23 November –13 December).

Przesuwanie Polski. Ziemie Zachodnie i Północne 1945–1948

Wystawa mobilna – przygotowana przez Muzeum Historii Polski – opowiada dzieje powojennych migracji i zasiedlania Ziem Zachodnich i Północnych. Ważnym tematem wystawy był skomplikowany proces integracji lokalnych społeczności współtworzonych przez grupy o odmiennych tradycjach i doświadczeniach – lwowiaków i wilniuków, reemigrantów z Zachodu oraz osadników z Polski centralnej oraz Ślązaków i Mazurów. Wystawa opowiadała o problemach dnia codziennego, „polskim Dzikim Zachodzie”, tworzeniu siatki lokalnych instytucji i organizacji oraz o integrującej roli Kościoła. Pokazywała także, jak dokonywała się polonizacja zajmowanych terytoriów, jak wyglądała PRL-owska propaganda Ziem Odzyskanych oraz jak temat Ziem Zachodnich i Północnych funkcjonuje w polskiej pamięci zbiorowej i w kulturze. W 2016 r. wystawa prezentowana była w skansenie Muzeum Ziemi Wałeckiej w Wałczu w dniach 13 czerwca – 15 lipca. 📍

Shifting Poland: Western and Northern Territories, 1945–1948

This temporary exhibition – prepared by the Polish History Museum – tells the story of postwar migrations and the settling of Western and Northern Territories. A key theme explored in the exhibition was the complex process of integration between local communities of groups with differing traditions and experiences – those from Lviv and Vilnius, returning émigrés from the West, settlers from central Poland with Silesians and Mazurians. The exhibition covered everyday problems, “the Polish Wild West”, the creation of networks of local institutions and organizations, as well as the integrating role played by the church. It also focused on the process of making the occupied territories more Polish, the way Communist propaganda about the Recovered Lands worked, as well as the topic of how the Western and Northern Territories function in Polish collective memory and culture. In 2016, the exhibition was presented at the open-air Wałecka District Museum in Wałcz between 13 June and 15 July. 📍

PRZESUWANIE
POLSKI | Ziemie Zachodnie
i Północne 1945–1948
SHIFTING POLAND

1 Między Bugiem a Nysą Between the Bug and Nisse Rivers

Najbardziej wspaniałym i wspaniałym momentem polski historycy nie mogą sobie pozwolić. Ktoś na długo (całkowicie) polonizacja masowa. Historia... (The text is partially obscured and difficult to read in the image.)

At the end of the Second World War... (The text is partially obscured and difficult to read in the image.)

Władca Duchowy (Władca) i inni, 1945. (Caption text is partially obscured.)

Wspomnienie... (Text describing the historical context of the photograph.)

Polonia ma... (Text discussing the historical and geographical aspects of the region.)

Decyzja... (Text discussing the political and administrative decisions regarding the region.)

Polonia... (Text describing the geographical and historical context of the region.)

Polonia... (Caption text for the historical document.)

Wystawy na platformie Google Arts & Culture

W 2016 r. opublikowane zostały kolejne wystawy internetowe na platformie Google Arts & Culture (www.wystawy.muzhp.pl).

Wystawa „**Chcieliśmy po prostu być z nimi...**» **Komitet Obrony Robotników i Komitet Samoobrony Społecznej «KOR» (1976–1981)** ❶

– przygotowana została z okazji 40-lecia powołania KOR, jednej z najważniejszych inicjatyw opozycyjnych wobec reżimu komunistycznego w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, której działania w latach siedemdziesiątych XX w. uruchomiły proces przemian społecznych, prowadzących do powstania „Solidarności” w 1980 r.

Wystawa „**Droga do Indii**” ❷ opowiada o życiu polskich uchodźców, przede wszystkim dzieci, na terenie Indii w osiedlach Balachadi i Valivade w latach 1942–1948; rozwija ona zagadnienia przedstawione wcześniej na wystawie planszowej prezentowanej w 2016 r. w Nowym Jorku.

Wystawa „**Jestem ostatnia**». **Lidia Ciołkoszowa – świadek XX wieku**” ❸, poświęcona jest niezwykle działaczce niepodległościowej i socjalistycznej; publicystce i historyczce, członkini emigracyjnej PPS, autorce prac z dziejów ruchu socjalistycznego, redaktorce *Mojego wieku* Aleksandra Wata.

Aktualnie na platformie Google Arts & Culture dostępnych jest 14 wirtualnych wystaw przygotowanych przez Muzeum Historii Polski. ❹

Exhibitions at Google Arts & Culture

In 2016, the following exhibitions were published on the online platform Google Arts & Culture (www.wystawy.muzhp.pl).

The exhibition “**We simply wanted to be with them...**’ **The KOR Committee for the Defense of Workers and the Committee of Civic Self-defence (1976–1981)**” ❶

was organized on the 40th anniversary of the founding of KOR (Committee for the Defense of Workers), one of the most important anti-communist organizations in Poland and in Central and Eastern Europe, which was responsible for a range of social changes in the 1970s, leading to the founding of the Solidarity movement in 1980.

The “**Passage to India**” ❷ exhibition features the lives of Polish refugees, especially children, in India at the Balachadi and Valivade settlements from 1943 to 1948; it deals with questions raised earlier in the temporary exhibition presented in New York City in the same year.

The exhibition “**I Am the Last One: Lidia Ciołkosz – Witness of the 20th Century**” ❸ was dedicated to this remarkable resistance figure and social activist, journalist and historian, member of the émigré party PPS, author of works on the history of socialist movements and the editor of the memoir *My Century* by Aleksander Wat.

Currently, there are 14 virtual exhibitions available for viewing on the Google Arts & Culture website, as prepared by the Polish History Museum. ❹

Projekty edukacyjne

Education
Projects

Jagiellada

„Jagiellada” to projekt historyczno-teatralny, skierowany do rodzin z dziećmi w wieku 6-10 lat. Uczestnicy weekendowych spotkań poznawali ciekawe wydarzenia z życia władców z dynastii Jagiellonów.

Każde spotkanie składało się z dwóch części: przedstawienia oraz warsztatów plastycznych. Głównym celem projektu było rozbudzenie zainteresowania historią u dzieci, które jeszcze nie uczą się jej w szkole. Scenariusze, pisane specjalnie z myślą o najmłodszych, w przystępny sposób opowiadały dzieje rodu Jagiellonów. 📖

History of the Jagiellonians

“History of the Jagiellonians” is a project combining history and theater, aimed at families with children between ages 6 and 10. Those attending these weekend meetings discovered interesting events from the Jagiellonian dynasty.

Every meeting consisted of two parts: a performance followed by arts & crafts workshops.

The main objective of the project was to increase interest in history among children too young to be learning it at school. Scripts, written especially with that age group in mind, were designed to make the legacy of the Jagiellonian dynasty accessible. 📖

Piastodzieje

„Piastodzieje” to cykliczny projekt historyczno-teatralny odwołujący się do historii rodu Piastów, adresowany do dzieci w wieku 5-9 lat. W ramach projektu uczestnicy poznali historię dziesięciu władców Polski, w tym między innymi założyciela dynastii Piastów – Mieszka I oraz pierwszego króla Polski – Bolesława Chrobrego. Każde spotkanie składało się z dwóch części: przedstawienia dotyczącego jednego z władców piastowskich oraz warsztatów plastycznych. Efektem warsztatów było stworzenie własnego teatryku kukielkowego. Spektakle teatralne w ramach cyklu „Jagiellada” i „Piastodzieje” przygotowywał Teatr Wolandejski. W 2016 r. projekt „Piastodzieje” został nagrodzony w konkursie na „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” w kategorii „Najlepszy muzealny projekt edukacyjny”. 🏆

History of the Piasts

“History of the Piasts” is an annual event that blends history and theater, focused on the history of the Piast dynasty, aimed at children from ages 5 to 9. The project introduced participants to the history of ten Polish rulers, including the founder of the Piast dynasty, Mieszko I, and the first Polish king, Bolesław Chrobry. Each meeting consisted of two parts: a performance focused on one of the Piast rulers, followed by arts workshops. The workshops were designed to help attendees create their own puppet theater.

Theater shows staged as part of “History of the Jagiellonians” and “History of the Piasts” were set up by Teatr Wolandejski.

In 2016, the project “History of the Piasts” was awarded a prize in the Mazovian Museum Events – Wierzba awards in the “Best Museum Education Project” category. 🏆

Konkurs „Królewskie pary”

Muzeum w lutym ogłosiło ogólnopolski konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych. Celem konkursu było przygotowanie wizerunku ślubnego wybranego króla z dynastii Jagiellonów lub króla elekcyjnego wraz z poślubioną królową/księżniczką pochodzącą z obcego dworu. Na konkurs wpłynęło 1820 prac.

Uroczyste podsumowanie i wręczenie nagród odbyło się 4 czerwca w Muzeum Historii Polski, a nagrodzone prace zostały zaprezentowane publiczności i wydane w specjalnej publikacji pokonkursowej. 🏆

“Royal pairs” competition

In February, the museum launched a nationwide arts competition for high school students. The aim of the competition was to create designs related to the wedding garb worn by the Jagiellonian dynasty or the king-elect along with his wedded princess born to a different court. 1,820 entries were submitted for the competition.

The official presentation and awards ceremony took place on the 4 June at the Polish History Museum, with the award-winning artwork being put on display and published in a special post-competition publication. 🏆

Gry miejskie i przestrzenne

W ofercie edukacyjnej MHP znajdują się dwie gry przestrzenne: „Odkryj II RP”, w której uczestnicy udają się w podróż po 20-leciu międzywojennym, i „Dekada 79-89”, prezentująca życie w ostatniej dekadzie PRL-u. Gry wypożyczone są bezpłatnie, szkoła ponosi jedynie koszty transportu. 📍

Lekcje muzealne

Muzeum Historii Polski prowadzi lekcje muzealne dla przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. W swojej ofercie posiada 30 różnorodnych lekcji, opracowanych na podstawie autorskich konspektów. Scenariusze zajęć są zgodne z obowiązującą podstawą programową. Realizując ofertę skierowaną do grup wykluczonych, lekcje muzealne prowadzone są na terenie placówek szpitalnych dla dzieci. Muzeum prowadzi stałą współpracę ze szpitalem Centrum Zdrowia Dziecka. 📍

Projekt „szkoła.pl”

W ramach projektu „szkoła.pl” Muzeum poprowadziło warsztaty webinarowe dla nauczycieli szkół polonijnych z Portugalii, Hiszpanii, Irlandii, Holandii i Francji. Był to cykl szkoleniowy służący podniesieniu atrakcyjności zajęć związanych z historią Polski. Tematyka zajęć dotyczyła gier, źródeł oraz metod aktywnych w nauczaniu historii. 📍

Od lewej: Beata Wolszczak, Marta Winiarek, dział edukacyjny MHP

From left: Beata Wolszczak, Marta Winiarek, MHP Education Department

Urban and activity games

MHP included two interactive games in its program: “Discover the Second Polish Republic,” which allowed participants to experience life in 1920s Poland, and “Decade 1979–1989”, presenting life in the final decade of the Polish People’s Republic. The games can be hired out free of charge, with schools paying only transportation costs. 📍

Museum lessons

The Polish History Museum holds museum classes for preschoolers, schools, high schools and higher-education establishments. It has a program of thirty different lesson plans, based on unique scripts, which are linked to current national curricula. Offering sessions for excluded groups, the museum lessons are held in children’s hospitals, including a regular partnership with the Children’s Memorial Health Institute. 📍

Projekt „Język polski 2.0”

Muzeum przeprowadziło warsztaty z tworzenia gier przestrzennych i miejskich na podstawie źródeł historycznych. Ich uczestnikami byli nauczyciele języka polskiego z Ukrainy. 📍

Oferta edukacyjna dla dorosłych

W ramach popularyzowania historii działań edukacyjny Muzeum przeprowadza wykłady historyczne dla seniorów w ramach Uniwersytetów III Wieku oraz dla podopiecznych ośrodków pomocy dziennej i zakładów opiekuńczych. 📍

The project “school.pl”

As part of the “school.pl” project, the museum has held webinar sessions for teachers at Polish schools in Portugal, Spain, Ireland, Holland and France. This was a training program aimed at making sessions connected with Polish history more attractive. The sessions covered games, sources and active history-teaching methods. 📍

“Polish Language 2.0” project

The museum held workshops for game designers who work in public and city spaces, based on historical materials. Taking part were teachers of the Polish language from Ukraine. 📍

Education for adult learners

In helping to make history more popular, the education department at the museum holds historical lectures for senior audiences as part of the University of the Third Age, as well as for those being looked after by day care and care homes. 📍

International Projects

Projekty międzynarodowe

Fundusz stypendialny

W 2016 r. Muzeum zrealizowało IX edycję Funduszu Stypendialnego, w której nagrodzonych zostało 17 projektów badawczych oraz przedsięwzięć propagujących za granicą wiedzę o dziejach Polski. Oferta adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski. Wśród tegorocznych stypendystów znaleźli się przedstawiciele Belgii, Białorusi, Francji, Kanady, Ukrainy, Węgier oraz Stanów Zjednoczonych. W tym roku został także ogłoszony nabór do X edycji konkursu. Więcej informacji na stronie: www.stypendia.muzhp.pl.

Współpraca z platformą Pol-Int

Muzeum jest partnerem platformy internetowej Pol-Int – „Studia-o-Polsce. Interdyscyplinarnie. Komunikacja i informacja naukowa” (www.pol-int.org) założonej i prowadzonej przez Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą oraz Collegium Polonicum w Słubicach. Projekt umożliwia wymianę wiedzy, doświadczeń oraz kontaktów między specjalistami z różnych dziedzin nauki, zajmującymi się studiami o Polsce. Platforma pozwala również na udostępnianie na arenie międzynarodowej wyników interdyscyplinarnych badań prowadzonych w Polsce i na świecie oraz wspiera tworzenie sieci kontaktów i nawiązywanie międzynarodowych partnerstw naukowych. Muzeum współpracuje przy wymianie informacji o projektach, konferencjach i seminariach o tematyce związanej z historią Polski.

Scholarship fund

In 2016, the Museum organized the ninth edition of the Scholarship Fund, which was then assigned to 17 research projects and initiatives promoting knowledge about Polish history abroad. This was aimed at foreigners who are engaged in or would like to be engaged in Polish history. Among this year's finalists were representatives from Belarus, Belgium, Canada, France, Hungary, Ukraine, and the US. This year also saw the competition open for the tenth round of grants. More information can be found at: www.stypendia.muzhp.pl/en/.

Co-operation with the Pol-Int platform

MHP works with the online platform Pol-Int – “Polish-Studies: Interdisciplinary Scholarly Information and International Communication” (www.pol-int.org), set up and run by the European University Viadrina in Frankfurt (Oder) and the Collegium Polonicum in Słubice. The project allows the exchange of knowledge, experiences and contacts between specialists from various disciplines engaged in studies about Poland. The platform also allows the publication of results from interdisciplinary research projects in an international context and helps nurture networks of contacts and links between international research bodies. The museum also works to facilitate the exchange of information about projects, conferences and seminars on subjects connected with Polish history.

rodowe

XXXVIII Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie w Londynie

W dniach od 14 do 18 września Muzeum Historii Polski wraz z Biblioteką Polską POSK w Londynie współorganizowało XXXVIII Stałą Konferencję MAB. Konferencja poświęcona była materiałom do biografii polityków i pisarzy, znajdujących się w archiwach polskich instytucji przechowujących dziedzictwo narodowe na Zachodzie. Celem było upowszechnienie informacji o tych archiwach, które mogą wzbogacić badania nad politykami i artystami, którzy tworzyli poza granicami kraju. 📖

The 38th Annual Conference of Polish Museums, Archives, and Libraries Abroad, in London

Between 14 and 18 September, the Polish History Museum along with the POSK Polish Library in London organized the 38th Annual MAL Conference. The conference was dedicated to materials relating to the life stories of politicians and writers held in archives of Polish institutions that preserve Poland's national heritage in the West. The aim of the event was to share information about these archives, which could then enhance research into politicians and artists who were working beyond Polish borders. 📖

Jarosław Sellin wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego

Jarosław Sellin, vice minister of culture and national heritage

Przywracanie zapomnianej historii

Od 2011 r. MHP jest współorganizatorem cyklu konferencji dla historyków z całego świata zajmujących się dziejami Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Celem wydarzenia jest propagowanie spojrzenia na historię Europy Środkowo-Wschodniej, a w szczególności historię Polski, z poszanowaniem prawdy historycznej i poprawienie wizerunku Polski w zagranicznym świecie akademickim. W czasie konferencji przeprowadzona została analiza zagranicznych publikacji (przede wszystkim podręczników akademickich) i dyskusja z ich autorami na temat historii Polski i Europy Środkowej. Tegoroczne spotkanie odbyło się 13 czerwca w Muzeum Historii Polski w Warszawie. Gościem specjalnym spotkania był minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. 📖

Recovering Forgotten History

Since 2011, MHP has been a co-organizer of a series of conferences for historians from around the world who work on issues connected with Poland and Central-Eastern Europe. The aim of the event is to promote reviews of the history of Central and Eastern Europe, and especially Polish history with respect to historical truth, and improving Poland's image in the academic community around the globe. The conference was used to conduct research into foreign publications (especially academic textbooks) and to hold discussions with their authors about the history of Poland and Central Europe. This year's event was held on 13 June at MHP in Warsaw, with Minister of Science and Higher Education Jarosław Gowin as special guest. 📖

Od lewej: Jarosław Gowin minister nauki i szkolnictwa wyższego, Robert Kostro dyrektor MHP

From left: Jarosław Gowin, minister of science and higher education, Robert Kostro, MHP director

Pierwszy od prawej: prof. Andrzej Sulima Kamiński Fundacja Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej

At right: Prof. Andrzej Sulima Kamiński of the Foundation for Civic Space and Public Policy

Centrum Ignacego Domeyki w Chile

Muzeum Historii Polski przygotowało wystawę dla Centrum Ignacego Domeyki w La Serena w Chile – w instytucji kultury i edukacji dedykowanym Ignacemu Domeyce, geologowi, inżynierowi górnictwa, badaczowi Ameryki Południowej, współtwórcy szkolnictwa wyższego w Chile. Ekspozycja obejmuje 10 kręgów tematycznych opisujących życie i działalność Ignacego Domeyki na terenach dawnej Polski, a później na emigracji, której miejscem docelowym stało się Chile, państwo, w którym pozostał do końca życia, tworząc tam podwaliny pod ważne dziedziny gospodarki oraz szkolnictwo wyższe. Centrum Dokumentacji i Muzeum Ignacego Domeyki prowadzi swoją działalność we wnętrzach Liceo Gregorio Cordovez w La Serena, gdzie Domeyko

Center of Ignacy Domeyko in Chile

The Polish History Museum set up an exhibition for the Ignacio Domeyko Center in La Serena, Chile – at the center for culture and education dedicated to Ignacy Domeyko, the renowned geologist, mining engineer, specialist in South America and co-founder of higher education in Chile. The exhibition included ten themes covering the life and work of Ignacy Domeyko in Poland of the past and then while living abroad, finally settling in Chile – a country that became his final home, where he established important fields of economic activity and higher education.

The Center of Documentation and Museum of Ignacio Domeyko conducts its activities inside the Liceo Gregorio Cordovez in La Serena, where

wykładał i uczył w latach 1838-1846. Projekt realizowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 🇵🇱

Domeyko lectured and taught from 1838 to 1846. The project was realized thanks to resources from the Ministry of Culture and National Heritage. 🇵🇱

Europejska Platforma Pamięci i Sumienia

Od 2015 r. Muzeum jest członkiem Europejskiej Platformy Pamięci i Sumienia, której celem jest współpraca na rzecz rozszerzenia wiedzy na temat reżimów totalitarnych i upamiętnienia ich ofiar. W listopadzie 2016 r. w Kijowie odbyło się coroczne spotkanie członków Platformy z udziałem przedstawiciela MHP. Uczestnicy spotkania wzięli udział w uroczystych obchodach rocznicy Wielkiego Głodu na Ukrainie, z udziałem Prezydenta Ukrainy Petra Poroszenko. 🇵🇱

Platform of European Memory and Conscience

Since 2015, our museum has been a member of the Platform of European Memory and Conscience, which aims to cooperate on increasing knowledge of totalitarian regimes and preserving the memory of their victims. In November 2016, Kiev was host to the annual meeting of members of the Platform, with MHP staff in attendance. Those present took part in special commemorations of the Holodomor in Ukraine, with President Petro Poroshenko of Ukraine in attendance. 🇵🇱

Wizualizacje wystawy
Centrum Ignacego Domeyki
w La Serena w Chile

Visualization of the Ignacy
Domeyko Center in La
Serena in Chile

Pomnik Henryka Sławika i Józsefa Antalla – Warszawa/ Budapeszt

Muzeum rozpoczęło prace nad realizacją upamiętnienia Henryka Sławika i Józsefa Antalla w Warszawie i w Budapeszcie. W 2016 r. została odsłonięta w Dolince Szwajcarskiej w Warszawie rzeźba bohaterów – Polaka i Węgry – którzy w czasie wojny ratowali uchodźców, w tym 5 tysięcy żydowskich uciekinierów. W ramach ustaleń z przedstawicielami Komitetu Społecznego odpowiedzialnego za projekt oraz partnerami węgierskimi, odsłonięcie pomnika w okolicy Mostu Małgorzaty po stronie Pesztu w Budapeszcie zaplanowano na 2017 rok. 📍

Wizyta w Warszawie przedstawicieli Społecznego Komitetu Pamięci KL Gusen

W dniach 6-8 listopada na zaproszenie Muzeum przebywali w Warszawie przedstawiciele Społecznego Komitetu Pamięci KL Gusen na czele z przewodniczącą Martha Gammer. Wizyta gości z Gusen była związana z galą konkursu „Strażnik Pamięci” organizowanego przez tygodnik „Do Rzeczy”. Członkowie Komitetu Pamięci KL Gusen zostali nominowani do nagrody w kategorii „Instytucja”. Delegacja spotkała się także z wiceminister kultury Magdaleną Gawin i odwiedziła Ośrodek Badań nad Totalitaryzmami im. Witolda Pileckiego. Ponadto goście obejrzeli film dokumentalny „Gusen – wojna o pamięć”, zrealizowany przez Muzeum Historii Polski i TVP Historia. 📍

The Henryk Sławik and József Antall monument – Warsaw/ Budapest

The museum has begun work on a project to commemorate Henryk Sławik and József Antall in Warsaw and Budapest. In 2016, the Swiss Valley in Warsaw saw the unveiling of a sculpture of the two heroes – one Polish, one Hungarian – who during the war saved refugees, including 5,000 Jewish escapees. In agreement with Civic Committee representatives responsible for the project along with Hungarian partners, the unveiling of the monument next to the Margit Bridge on the Pest side of Budapest has been planned for 2017. 📍

Warsaw visit from representatives of the Civic Committee of the KL Gusen Memorial Committee

The visit to Gusen coincided with the gala for the “Guardians of Memory” [“Strażnik Pamięci”] competition organized by the newspaper *Do Rzeczy*. The members of the Gusen Board of Memory were nominated in the “Institution” category. The delegation met with Deputy Minister of Culture Magdalena Gawin and the Witold Pilecki Center for Totalitarian Studies. Additionally, guests attended a screening of the documentary **Gusen: A War for Remembrance**, produced by the Polish History Museum and Polish Television (TVP History), the public broadcaster. 📍

Film Projects

Projekty filmowe

❶

MHP TV

MHP i portal dzieje.pl na bieżąco przygotowują filmy dokumentalne poruszające tematykę związaną z rocznicami ważnych wydarzeń historycznych. Filmy udostępniane są przede wszystkim w serwisie YouTube.

W 2016 r. powstały cztery filmy: „**Rok 1966**” ❶ – dokument filmowy o obchodach Millenium 1000-lecia państwa polskiego (premiera

MHP TV

MHP and the website dzieje.pl regularly create documentary films covering themes related to important historical events. The films are then in large part uploaded to YouTube.

In 2016, four films were completed: **1966** ❶, a documentary about the Millennium celebrations to the Polish nation's thousand years (premiered on TVP History on 22 July); ***If God Lets Us***

w TVP Historia 22 lipca); „**Jak Pan Bóg pozwoli zmartwychwstać. Losy zesłanych do ZSRS w latach 1944-1958**” – kontynuacja filmu „Tragedia Górnoszląska 1945”, przybliżający temat deportacji ludności polskiej w latach 1946-1958; „**Gusen – wojna o pamięć**” – poświęcony niemieckiemu obozowi koncentracyjnemu w Austrii – KL Mauthausen-Gusen; a także reportaż filmowy „**Królewska łódź**” dokumentujący wydobywanie dna Jeziora Lednickiego łodzi jednopiennej pochodzącej z X wieku. Reportaż filmowy „**Królewska łódź**” miał swoją premierę 26 grudnia w TVP Info. 📺

②

Rise from the Dead: The Fate of Exiles to USSR, 1944–1958 – a sequel to the film *Upper Silesian Tragedy 1945*, covering the theme of deportations from Poland in 1946–1958; **Gusen: A War for Remembrance**, dedicated to the German concentration camp in Austria – KL Mauthausen-Gusen; and the documentary *Royal Dugout*, documenting the recovery of a boat with a single-log hull dating from the 10th century from the floor of Lake Lednica. **Royal Dugout** premiered on the channel TVP Info on 26 December. 📺

Pokazy filmowe

W 2016 r. filmy Muzeum Historii Polski były wielokrotnie pokazywane na różnego rodzaju festiwalach i specjalnych projekcjach.

Etudy filmowe przygotowane przez uczniów w ramach projektu edukacyjnego „Bohaterowie drugiego planu” były prezentowane w Gorzowie Wielkopolskim i Makowie Mazowieckim dzięki współpracy z Siecią Kin Studyjnych.

Film dokumentalny „Tragedia Górnoszląska 1945” w reżyserii Adama Turuli był prezentowany na Ogólnopolskim Festiwalu Sztuki Filmowej „Prowincjonalia” we Wrześni, w Instytucie Pamięci Narodowej w Warszawie, w Domu Śląskim Związku Górnoszląskiego, w Zabrze podczas festiwalu „Spotkania z historią” oraz w Muzeum Śląskim w Katowicach.

Od lewej: Adam Turula reżyser filmu „Tragedia Górnoszląska 1945”, Alicja Knast dyrektor Muzeum Śląskiego
From left: Adam Turula, director of the *Upper Silesian Tragedy 1945*, Alicja Knast, director of the Silesian Museum

Film screenings

In 2016, the films produced by the Polish History Museum were regularly screened at a range of festivals and special presentations.

Short films prepared by students as part of the educational project “Humble Heroes” were presented in Gorzów Wielkopolski and Maków Mazowieckie thanks to help from the the Arthouse Cinemas Network.

Na Festiwalu Filmów Emigracyjnych EMIGRA w Wilnie (25 maja) oraz w Warszawie (5 listopada) zaprezentowany został pełnometrażowy film dokumentalny w reżyserii Anny Kuśmierczyk „Tak daleko, tak blisko”, przedstawiający losy osób, które doświadczyły II wojny światowej pod okupacją sowiecką, konsekwencji deportacji, rozdzielenia i niemożności powrotu do Polski.

Podczas 8. Festiwalu „Niepokorni, Niezłomni, Wyklęci” w Gdyni w dniach 28 września – 1 października zaprezentowano pięć filmów Muzeum, w tym odbył się premierowy pokaz dokumentu „Gusen – wojna o pamięć”. Premierze towarzyszył panel dyskusyjny, w którym udział wzięli wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego Magdalena Gawin, ambasador RP w Wiedniu Artur Lorkowski, historyk prof. Bogdan Chrzanowski i reżyser filmu Rafał Geremek. Spotkanie poprowadził dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro. W ramach festiwalu w konkursie „Młodzi dla historii” pokazano filmy będące efektem projektu MHP „Bohaterowie drugiego planu”. Trzy z nich zostały docenione przez jury festiwalowe. Film „Jan Gosz – historia dobrem pisana” otrzymał nagrodę Anioła Wolności. Filmy „Zadymiarz” i „Matka «Roja»” otrzymały wyróżnienia.

The documentary directed by Adam Turula, *Upper Silesian Tragedy 1945*, was presented at the Nationwide Festival of Film Art “Prowincjonalia” in Września, at the Institute of National Remembrance in Warsaw, at the Silesian House of the Upper Silesian Union in Zabrze during the “Meetings with History” Festival, and at the Silesian Museum in Katowice.

The Émigré Film Festival EMIGRA in Vilnius (25 May) and in Warsaw (5 November) screened the feature-length documentary directed by Anna Kuśmierczyk, *So Close, and Yet So Far*, which featured the fates of those who experienced the Second World War under Soviet occupation, the consequences of deportations, separations and the impossibility of returning to Poland.

During the eighth “Rebellious, Resolute, Cursed” Festival in Gdynia, from 28 September to 1 October, five MHP films were screened, including the pre-premiere of *Gusen: A War for Remembrance*. The screening involved a discussion panel, which included the deputy minister for culture and national heritage, Magdalena Gawin, the Polish ambassador from Vienna, Artur Lorkowski, the historian Prof. Bogdan Chrzanowski and the film's director, Rafał Geremek. The event was chaired by Robert Kostro, MHP's director. As part of the festival, the competition “The Young for History” included screenings of films developed as part of the MHP project “Humble Heroes.” Three of these were awarded by the festival jury. The film *Jan Gosz: A History Written in Goodness* received the Angel of Freedom award. *Troublemaker* and *Roj's Mother* received special mentions.

On 2 November, the Silesian Museum organized the pre-premiere screening of the film *If God Lets Us Rise from the Dead: The Fate of Exiles to USSR, 1944–1958*, on the subject of arrests, detentions,

2 listopada w Muzeum Śląskim zorganizowano przedpremierowy pokaz filmu „Jak Pan Bóg pozwoli zmartwychwstać. Losy zesłanych do ZSRS w latach 1944-1958”, na temat aresztowań, internowań, wywózek do łagrów i zsyłek na daleki wschód Polaków i obywateli polskich zamieszkałych na dawnych i powojennych terenach Rzeczypospolitej. Natomiast 11 listopada odbyła się jego premiera telewizyjna na antenie TVP Katowice.

W dniach 4-6 listopada w Warszawie na 4. Festiwalu Filmów Emigracyjnych EMIGRA, którego Muzeum było patronem, odbyły się pokazy czterech dokumentów: „Tak daleko, tak blisko”, „Dzieci Isfahanu”, „Zbrodnia Wołyńska 1943-1944” i „Serce Polski – Rapperswill”.

Film „Rok 1966” otworzył 4. Festiwal Filmów Dokumentalnych „Kino z duszą”, który odbył się w dniach 18-19 listopada w warszawskiej Kinotece. 📺

deportations to camps and exile involving Poles and Polish citizens residing in the old and postwar territories of the Polish Republic. Then, on 11 November, the documentary had its TV premiere thanks to TVP Katowice.

Between 4 and 6 November in Warsaw, as part of the Émigré Film Festival EMIGRA, which was supported by our museum, there were four screenings of documentary films: *So Close, and Yet So Far*; *Children of Isfahan*; *Volhyn Crimes 1943–1944*; and *Heart of Poland: Rapperswill*.

The film *1966* opened the fourth Festival of Documentary Films “Cinema Got Soul,” which took place on 18 and 19 November at the Kinoteka multiplex in Warsaw. 📺

Wydawnictwa

Publications

Angielski łącznik. Albin Tybulewicz (1929–2014)

Koncepcja tomu: Tomasz Sikorski
Wydawca: Muzeum Historii Polski

Tytułowym łącznikiem jest Albin Tybulewicz, emigracyjny polityk i społecznik, pośrednik między Stronnictwem Narodowym na uchodźstwie a opozycyjnym Ruchem Młodej Polski. Tytuł wskazuje też na bliski Tybulewiczowi otwarty model nacjonalizmu i na koncyliacyjny charakter bohatera, który współpracował z osobami o różnych poglądach; nawiązuje do zorganizowanej przez niego w okresie stanu wojennego pomocy żywnościowej dla Polski. Na tom składają się artykuły poświęcone biografii i działalności Tybulewicza, a także Stronnictwu Narodowemu na emigracji, oraz wspomnienia o działaczu, autorstwa jego przyjaciół i współpracowników.

The English Liaison: Albin Tybulewicz (1929–2014)

Volume editor: Tomasz Sikorski
Publisher: Polish History Museum

The titular “liaison” is Albin Tybulewicz, an émigré politician and civic activist, an intermediary between the National Party (SN) in exile and the Young Poland Movement opposition. The title also points to an open model of nationalism favored by Tybulewicz, as well as the conciliatory character of the protagonist. He worked with people who followed a range of ideologies: the book references food supplies he organized and sent to Poland during the period of martial law. The volume contains articles related to his life and activities as well as to the National Party in exile, and anecdotes about Tybulewicz told by his friends and colleagues.

Stanisław Konarski Władysław Konopczyński

Wstęp: Piotr Biliński, Zofia Zielińska
Wydawcy: Ośrodek Myśli Politycznej,
Muzeum Historii Polski

Książka Władysława Konopczyńskiego o Stanisławie Konarskim to opowieść o życiu znakomitego myśliciela i wielkiego reformatora, do dziś będącego symbolem starań o naprawę Rzeczypospolitej. Wybitny historyk kreśli erudycyjną panoramę burzliwego okresu dziejów Polski, w którym podejmowano próby ratowania jej przed upadkiem, ale także za sprawą wielu błędów i zaniechań pogłębiano jej kryzys. Poznając kolejne etapy działalności Konarskiego, możemy w pełni docenić jego przedsięwzięcia – i znaleźć w nich inspirację – ale zarazem lepiej zrozumieć, dlaczego Rzeczypospolitej nie udało się uratować.

Stanisław Konarski Władysław Konopczyński

Introduction: Piotr Biliński, Zofia Zielińska
Publisher: Center for Political Thought,
Polish History Museum

Władysław Konopczyński's book about Stanisław Konarski is the tale of a remarkable thinker and great reformer who even today remains a symbol of efforts made to restore the original Polish Republic. This fine historian presents an erudite picture of a turbulent period in Polish history, when attempts were made to save it from collapse but also, as a result of numerous mistakes and omissions, its crisis actually deepened. In learning more about the various stages of Konarski's work, we can fully appreciate his efforts – and see them as inspirational – but come to know why the Polish Republic was then beyond saving.

Domena publiczna w instytucjach dziedzictwa. Instrukcja

Praca zbiorowa

Wydawcy: Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM), Koalicja Otwartej Edukacji, Muzeum Historii Polski

Praca poświęcona jest procesowi cyfryzacji zasobów instytucji kultury, który w ostatnich latach osiągnął znaczącą skalę: w Europie objął on do tej pory 20% zasobów placówek publicznych. Konsekwencje procesu wykraczają poza zwiększenie dostępu do dóbr kultury. Cyfryzacja otwiera drogę do praktycznego wykorzystania zasobów z domeny publicznej, rozumianej jako wspólne dobro i zbiór, do którego każdy może mieć dostęp. To szansa dla instytucji na efektywniejsze realizowanie misji upowszechniania i popularyzacji posiadanych kolekcji.

Publikacja dostępna na stronie: www.ngoteka.pl.

Public Domain in Heritage Institutions: Instructions

Various authors

Publisher: Office for Harmonizing in the Internal Market (OHIM), Open Learning Coalition, Polish History Museum

This book is devoted to the process of digitalizing resources available to cultural institutions, which has in recent years reached a notable scale: in Europe, it has reached 20% of resources available to public institutions. Consequences of the process go beyond increasing access to cultural assets. Digitalization increases the likelihood of using resources in public domains, understood as shared capital and wealth all should have access to. This is a chance for institutions to be more effective in delivering their mission of distributing and promoting collections in their possession.

It can be downloaded from: www.ngoteka.pl.

Dziennik 1918–1921 (cz. I i II) Władysław Konopczyński

Wstęp: Piotr Biliński

Opracowanie: Piotr Biliński, Paweł Plichta

Wydawcy: Muzeum Historii Polski,
Ośrodek Myśli Politycznej

Władysław Konopczyński to jeden z najwybitniejszych polskich historyków. Przedstawiany fragment jego *Dziennika*, nigdy niepublikowanego, zawiera wpisy dokonywane w ciągu czterech lat w okresie przełomu związanego z odzyskaniem przez Polskę państwowości. Książka wyróżnia się wśród opublikowanych dotąd w serii *100-lecie niepodległości. Wspomnienia i pamiętniki*. Zamiast narracji poddanej selekcji, prowadzonej z dystansu czasowego, przynosi zapis powszednich doświadczeń rejestrowanych na bieżąco. Dlatego tekst ten tak sugestywnie przenosi czytelnika w pierwsze lata odradzającej się Polski.

Diary 1918–1921 (pts. I and 2) Władysław Konopczyński

Introduction: Piotr Biliński

Editors: Piotr Biliński, Paweł Plichta

Publisher: Polish History Museum,
Center for Political Thought

Władysław Konopczyński is one of the most renowned Polish historians. The excerpt from his *Diary* presented here has never been published before and contains entries connected with the four years of transition during which Poland regained its statehood. The book stands out from the other books published to date in the “100 Years of Independence: Recollections and Diaries” series. Rather than narrations subject to selection, conducted from a distance in time, it brings us a record of everyday experiences registered as they happened. Thus is this text so effective in transporting readers to the time of the first years of Poland's rebirth.

Cud nad Wisłą i nad Bałtykiem. Piłsudski – Katyń – Solidarność István Kovács

Wydawca: Muzeum Historii Polski

W tomie szkiców *Cud nad Wisłą i nad Bałtykiem* znakomity węgierski historyk István Kovács przedstawił przełomowe wydarzenia XX-wiecznych dziejów Polski. Podtytuł książki, *Piłsudski – Katyń – Solidarność*, wskazuje na główne punkty narracji, realizującej to ciekawe i ambitne, ale też podjęte z potrzeby serca, zamierzenie. Oddając jej przekład w ręce polskich czytelników, zachęcamy do spojrzenia na naszą historię z naddunajskiej perspektywy. *Cud nad Wisłą* wpisuje się w obchody Roku Kultury Węgierskiej 2016/2017 w Polsce. Publikacja dofinansowana została ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Miracle on the Vistula and the Baltic: Piłsudski – Katyń – Solidarity István Kovács

Publisher: Polish History Museum

In the volume *Miracle on the Vistula and the Baltic: Piłsudski – Katyń – Solidarity*, renowned Hungarian historian István Kovács presents the transformative events of 20th-century Poland. The book's subtitle, *Piłsudski – Katyń – Solidarity*, indicates the narrative's main flow, which seeks to deliver this interesting, ambitious and heartfelt objective. In sharing this translation with Polish readers, we invite them to view our history from an outside, foreign perspective. *Miracle on the Vistula* is part of the celebrations of the Year of Hungarian Culture 2016/2017 in Poland. The publication was co-funded by the Ministry of Culture and National Heritage.

Miasta wielu religii. Topografia sakralna ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej

Redakcja: Melchior Jakubowski, Maksymilian Sas,
Filip Walczyna

Wydawca: Muzeum Historii Polski

Dawna Rzeczpospolita była państwem wielu religii, a jej wschodnie tereny stanowiły wyjątkową w skali europejskiej mozaikę wyznaniową. Autorzy tomu postanowili opisać relacje tamtych wspólnot religijnych z perspektywy topograficznej. Ich praca – oparta na lekturze źródeł i objazdach po terenach zachodniej Ukrainy i Białorusi – przynosi analizę zależności przestrzennych między miejscami kultu różnych wyznań w miastach ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Czytelnik znajdzie również w tej książce oryginalny przewodnik po miastach pełnych historii.

Cities of Many Religions: Sacred Topographies in the Eastern Lands of the Old Polish Republic

Editors: Melchior Jakubowski, Maksymilian Sas, Filip Walczyna

Publisher: Polish History Museum

The original Polish Republic was a country of many religions, its eastern lands representing a highly unique European mix of faiths and religions. The volume's authors decided to describe the relations of all those communities from a topographical perspective. Their work – based on readings of sources and visits to regions of Western Ukraine and Belarus – provides analyses of spacial dependencies between places of cult importance to various religious groups of the eastern lands of the ancient Polish Republic. Readers will also enjoy this original guide to cities, all homes to historical treasures.

Palus sarmatica

Krzysztof Koehler

Wydawcy: Muzeum Historii Polski, Wydawnictwo Sic!

Palus sarmatica to przebojowy esej o kulturze i cywilizacji staropolskiej, który wywołał z prowadzonego przez autora bloga (palus-sarmatica.pl). Książka przedstawia panoramę życia w sarmackiej Rzeczypospolitej: od ówczesnych idei politycznych i wyobrażeń religijnych po zwyczajnie żywieniowe, modę czy choroby. Pełna humoru narracja naszpikowana jest zaskakującymi cytatami z pisarzy tamtej epoki, nieznacznie uwspółcześnionymi językowo. Treściowej formule *silva rerum* odpowiada encyklopedyczny kształt tekstu – można czytać go w dowolnym porządku, śledząc powiązania między ułożonymi alfabetycznie hasłami.

Palus sarmatica

Krzysztof Koehler

Publishers: Polish History Museum, Sic!

Palus sarmatica is a remarkable essay about culture and Old Polish civilization, which evolved out of a blog written by the author (palus-sarmatica.pl). The book presents a panoramic view of life in the Sarmatian Polish Republic: from political and religious considerations of the time, on through to eating habits, fashions and illnesses. The humorous narration is filled with surprising quotes from writers of the period, slightly updated into the language of our day. The literary form of *silva rerum* is reflected in the encyclopedic format of the text – it can be read in any sequence, revealing connections between the diverse alphabetically arranged items.

Żywot św. Kazimierza królewicza polskiego i księżęcia litewskiego

Opracowanie: Jan Okoń,

współpraca: Katarzyna Gara, Jolanta Rzegocka
Wydawca: Muzeum Historii Polski

Najstarszy spisany w języku polskim żywot św. Kazimierza Jagiellończyka, pióra Mateusza Chryzostoma Wołodkiewicza, powstał w 1606 r., po czym zaginął bez śladu na kilkaset lat. Dzięki odnalezieniu w ostatnim czasie unikatowego egzemplarza tego tekstu czytelnicy mają dziś szansę poznać zagubiony dotąd utwór w starannym i przystępnym opracowaniu. Publikujemy go razem z pozostałymi żywotami świętego: pierwszą biografią królewicza autorstwa Ferreriego (1521 r.), łacińskim dziełem Święcickiego (1604 r.), służącym za podstawę przekładu Wołodkiewicza, powstała niemal równoległe wersją Skargi (1610 r.). Książka, bogato ilustrowana, wyróżnia się piękną szatą graficzną.

The Life of St. Casimir: Lithuanian Prince and Son of the King of Poland

Editor: Jan Okoń,

assisted by Katarzyna Gara, Jolanta Rzegocka
Publisher: Polish History Museum

The oldest recorded biography of St. Casimir Jagiello, written by Mateusz Chryzostom Wołodkiewicz, was created in 1606, but was then lost without a trace for several centuries. Thanks to the recent discovery of a unique copy of this document, readers have once again the opportunity to discover the lost story in a new and carefully prepared format. We publish it here with other records of the saint's life story: the first biography of the Prince, written by Ferreri (1521), the Latin work by Święcicki (1604), which was then used as a template for Wołodkiewicz's translation, done almost at the same time as Skarga's version (1610). This illustrated book features a truly beautiful finish.

Widziane z ławy obrończej

Aniela Steinsbergowa

Wstęp: Andrzej Friszke

Wydawcy: Biblioteka Więzi, Muzeum Historii Polski

Widziane z ławy obrończej to unikatowy zapis i analiza procesów z okresu stalinowskiego, wymierzonych przeciw wybitnym postaciom Polski Podziemnej. Aniela Steinsbergowa od 1954 r. jako adwokat prowadziła sprawy rehabilitacyjne, między innymi Kazimierza Moczarskiego. Książka jest opisem jej starań o złamanie bezprawia sądowego i uwolnienie niesłusznie skazanych. Andrzej Friszke we wstępie przedstawia biografię autorki od lat przedwojennych, przez jej zaangażowanie jako obrończyni więźniów politycznych w PRL, po walkę o praworządność i wolność obywateli w Komitecie Obrony Robotników.

The View from the Defense Attorney's Stand

Aniela Steinsbergowa

Introduction: Andrzej Friszke

Publishers: Biblioteka Więzi, Polish History Museum

The View from the Defense Attorney's Stand is a unique record and analysis from the days of Stalinist oppression targeting key members of the Polish Underground movement. From 1954, Aniela Steinsbergowa acted as attorney in trying to overturn guilty verdicts against the likes of Kazimierz Moczarski. The book is her description of how trying to overcome legal corruption and free those unjustly imprisoned. In his introduction, Andrzej Friszke presents the author's life story back to the prewar period, to her defending political prisoners under communism, struggles for a fair legal system and freedom for the Workers' Defense Committee.

Polska a Szwecja od pokoju oliwskiego do upadku Rzeczypospolitej 1660–1795

Władysław Konopczyński

Wstęp: Piotr Biliński

Wydawcy: Ośrodek Myśli Politycznej, Muzeum Historii Polski

W naszej świadomości historycznej obraz relacji polsko-szwedzkich zdominowany jest przez słynny potop. Tymczasem w kolejnych dekadach, aż do upadku Rzeczypospolitej, relacje polsko-szwedzkie były równie istotne i interesujące. Szwecja, jeden z wrogów Polski, stała się jej – potencjalnym, a niekiedy faktycznym – sojusznikiem, a polsko-szwedzki alians (czasem sama jego perspektywa) odgrywał nie małą rolę w polityce europejskiej. Władysław Konopczyński nakreślił pasjonującą opowieść o wielkiej polityce, w której momenty chwały przeplatały się z dramatycznymi w skutkach – dla obu krajów – błędami.

Poland and Sweden from the Treaty of Oliva to the Fall of the Polish Republic, 1660–1795

Władysław Konopczyński

Introduction: Piotr Biliński

Publishers: Center for Political Thought, Polish History Museum

In our historical awareness, the image of Polish-Swedish relations is dominated by the invasion termed the Swedish Flood. Through subsequent decades, up to partitions ending the Polish Republic, Polish-Swedish relations were equally important and interesting. Sweden, one of Poland's key enemies, became its potential and at times actual ally, while the Polish-Swedish alliance (even its possibility) played a vital part in European politics. Władysław Konopczyński has penned a fascinating story about grand politics, in which moments of glory intermingle with mistakes that have dramatic consequences for both countries.

Materiały XXXVII Sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. 3–6 września 2015 r. Rapperswil

Redakcja: Anna Kwiatkowska
Wydawcy: Muzeum Polskie w Rapperswilu,
Rzymska Fundacja im. J. Z. Umiastowskiej,
Muzeum Historii Polski

XXXVII sesja Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie przygotowana przez Muzeum Polskie w Rapperswilu poświęcona została twórcom polskich bibliotek, muzeów, fundacji i archiwów poza granicami kraju. Uczestnicy zjazdu wygłosili referaty upamiętniające ich mecenasów i fundatorów. Teksty te zostaną wykorzystane do realizacji osobowej bazy danych pracowników i przyjaciół, którzy przyczynili się do powstania, wzbogacania i utrzymania emigracyjnych placówek. W referatach uwzględniono twórców i mecenasów prawie wszystkich organizacji skupionych w Stałej Konferencji.

Record of the 37th Annual Conference of Polish Museums, Archives and Libraries in the West: 3–6 September 2015, Rapperswil

Editor: Anna Kwiatkowska
Publishers: Polish Museum in Rapperswil,
the J.Z. Umiastowska Roman Foundation,
Polish History Museum

This Record of the 37th Annual Conference of Polish Museums, Archives and Libraries in the West, hosted by the Polish Museum in Rapperswil, was devoted to those who established Polish libraries, museums, foundations and archives beyond Poland's borders. Those taking part in the event gave lectures that honored their sponsors and funders. These texts will be used to develop a personalized database of workers and friends who have helped establish, enrich and support émigré centers. The lectures highlighted artists and patrons in most organizations brought together by the annual conference.

Od lewej: Maciej Jaworski (MHP), prof. Dariusz Kupisz, Jakub Mitek
From left: Maciej Jaworski of MHP, Prof. Dariusz Kupisz, Jakub Mitek

Spotkania promocyjne

Publikacje Muzeum prezentowane były na licznych księgarskich wydarzeniach. Organizowane były także dedykowane spotkania promocyjne. W 2016 r. wydawnictwa Muzeum można było znaleźć między innymi na XXV Targach Książki Historycznej w Warszawie, Wrocławskich Targach Dobrej Książki, Targach w Krakowie oraz XX Poznańskich Dniach Książki.

6 października w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu – w ramach Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej – odbyło się spotkanie wokół książki **Żywość. Kazimierza**. W spotkaniu udział wzięli m.in. prof. Jan Okoń (WSE im. Tischnera w Krakowie), prof. Dariusz Kupisz (UMCS w Lublinie, PAN) oraz Jakub Mitek („Resursa Obywatelska”).

Spotkanie zakończył występ Scholi Sancti Ioannis, która zaśpiewała „Alleluja” Mikołaja z Radomia – najwybitniejszego kompozytora średniowiecza w Polsce.

3 listopada w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie odbyło się kolejne spotkanie poświęcone książce *Żywot św. Kazimierza królewica polskiego i księcia litewskiego*. O św. Kazimierzu w aspekcie historycznym, literackim i psychologicznym rozmawiali: prowadzący spotkanie prof. Janusz Smółucha (Akademia Ignatianum w Krakowie), prof. Jakub Niedźwiedź (Katedra Historii Literatury Staropolskiej UJ), dr Agnieszka Krzysztof-Świdarska (Instytut Psychologii, Akademia Ignatianum) i prof. Jan Okoń (WSE im. ks. J. Tischnera w Krakowie).

13 grudnia w Centrum Informacji im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Warszawie odbyło się spotkanie „SARMATA (NIE)ZNANY” będące promocją książki *Palus sarmatica* – literackiego przewodnika po kulturze i obyczajowości sarmackiej. Debata była

Promotional meetings

Books published by the museum were presented at numerous book-related events. These involved events dedicated to their promotion. In 2016, books released by the museum could be found in promotional events including the 25th Historical Book Fair in Warsaw, the Warsaw Good Book Fair, the Kraków Book Fair and the 20th Poznań Days of Books.

On 6 October, the Resursa Obywatelska Culture and Arts Center in Radom – as part of the Week of Christian Culture – hosted a meeting connected with the book *The Life of St. Casimir: Lithuanian Prince and Son of the King of Poland*. The meeting included Prof. Jan Okoń (WSE im. Tischnera in Kraków), Prof. Dariusz Kupisz (UMCS in Lublin, PAN) and Jakub Mitek (Resursa Obywatelska). The event featured an appearance by Schola Sancti Ioannis, which sang *Alleluja* by Mikołaj from Radom – the most remarkable composer from medieval Poland.

okazją do bliższego poznania realiów kultury sarmackiej, jej zwyczajów i wpływu na współczesność. Uczestnicy mogli dowiedzieć się także, jak powstawały prace nad zbiorem esejów Krzysztofa Koehlera. W dyskusji udział wzięli autor książki oraz historycy literatury: prof. Artur Grabowski i prof. Andrzej Waśko. Spotkanie poprowadził dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro, a fragmenty książki przybliżył uczestnikom aktor filmowy i teatralny Krzysztof Gosztyła. 📖

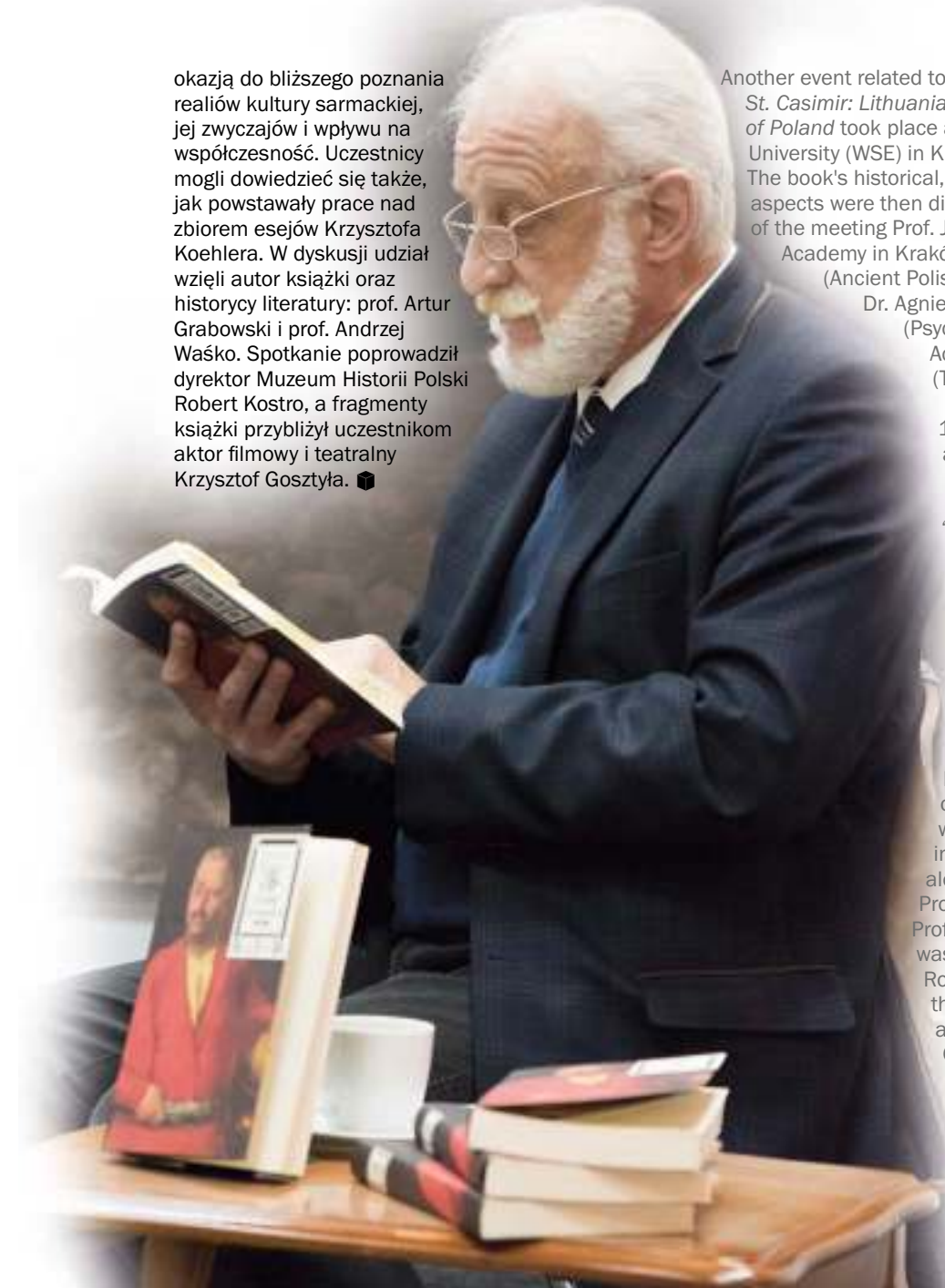
Another event related to the publication of *The Life of St. Casimir: Lithuanian Prince and Son of the King of Poland* took place at the Tischner European University (WSE) in Kraków on 3 November. The book's historical, literary and psychological aspects were then discussed by the likes of chair of the meeting Prof. Janusz Smółucha (Ignatianum Academy in Kraków), Prof. Jakub Niedźwiedź (Ancient Polish Literature Department, UJ), Dr. Agnieszka Krzysztof-Świdarska (Psychology Institute, Ignatianum Academy) and Prof. Jan Okoń (Tischner WSE in Kraków).

13 December saw a meeting at the Jan Nowak-Jeziorański Center of Information in Warsaw under the heading “SARMATIAN (UN)KNOWN,” promoting the book *Palus sarmatica* – a literary guide to the Sarmatian culture and heritage. The debate was an opportunity to learn more about the realities of Sarmatian culture, its traditions and influence on the present. Participants could learn more about how the set of Krzysztof Koehler essays was compiled. The discussion included the author of the book, along with literary historians Prof. Artur Grabowski and Prof. Andrzej Waśko. The meeting was chaired by MHP Director Robert Kostro, and excerpts from the book were read by the film and theater actor Krzysztof Gosztyła. 📖

Od lewej: prof. Artur Grabowski, prof. Andrzej Waśko, Krzysztof Koehler, Robert Kostro

From left: Prof. Artur Grabowski, Prof. Andrzej Waśko, Krzysztof Koehler, Robert Kostro

Aktor Krzysztof Gosztyła
Actor Krzysztof Gosztyła

Działalność Academic Activities naukowa

Budowa fizyczna człowieka na ziemiach polskich: wczoraj i dziś

19 marca Muzeum Historii Polski wspólnie z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego zorganizowało w Warszawie konferencję naukową poświęconą zmianom w budowie ciała człowieka na ziemiach polskich na przestrzeni ostatniego tysiąclecia. W jej trakcie antropolodzy, archeolodzy i historycy zaprezentowali rezultaty swych badań i perspektywy wspólnych przedsięwzięć w przyszłości. Konferencja wpisała się w ożywione ostatnio zainteresowanie badaczy przeszłością biologicznej strony ludzkiej egzystencji. 📖

Crafting the Physical Being on Polish Lands: Past and Present

On 19 March, the Polish History Museum and the Cardinal Stefan Wyszyński University organized an academic conference in Warsaw dedicated to changes in human bodies in Poland dating back a thousand years. During the conference proceedings, anthropologists, archeologists and historians presented the outcomes of their research, along with plans for shared projects for the future. The conference reflected a recently increased interest in the history of the biological aspects of human existence. 📖

Budowa fizyczna człowieka na ziemiach polskich: wczoraj i dziś

interdyscyplinarna konferencja naukowa

Jak wojna wpływa na **ciało człowieka**?
Czy czaszka może zdradzić, jak **stresujące było życie** w średniowieczu?
Co **BMI mieszkańców miast i wsi** przetomu XIX i XX wieku mówi o ich stylu życia?

sobota, 19 marca 2016 r. | godz. 10.00-19.00
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ul. Wóycickiego 1/3, budynek 24 (aula na parterze)
Wstęp wolny

Więcej informacji i program konferencji: muzhp.pl

Organizacja:

Cykl spotkań o niepodległości

Narodowe Centrum Kultury i Muzeum Historii Polski rozpoczęły cykl debat związanych z setną rocznicą odzyskania niepodległości. W 2016 r. zorganizowano dwa spotkania – „Czym dla Polaków jest niepodległość” oraz „Duma i wstyd. Zmiana samooceny Polaków”. Pretekstem do dyskusji były wyniki badań społecznych przeprowadzonych przez NCK i TNS Polska na temat stosunku Polaków do Święta Niepodległości i historii. W trakcie debat rozmawiano o tym, co Polacy wiedzą i co myślą o historii Polski, jaki jest ich stosunek do patriotyzmu, czy są dumni ze swojej przeszłości oraz o tym, jak chcieliby świętować zbliżającą się setną rocznicę odzyskania niepodległości. W dyskusjach wzięli udział: dr Mateusz Werner, Robert Kostro, prof. Piotr Kwiatkowski, dr Wojciech Stanisławski, dr Mikołaj Mirowski oraz prof. dr hab. Paweł Śpiewak. 📍

Od lewej: dr Mateusz Werner zastępca dyrektora Narodowego Centrum Kultury ds. Badań i Strategii Kultury, prof. Piotr Kwiatkowski TNS Polska, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski, dr Wojciech Stanisławski (moderator)

From left: Dr. Mateusz Werner, vice director of the National Center of Culture responsible for research and culture strategy, Prof. Piotr Kwiatkowski, TNS Polska, Robert Kostro, director of the Polish History Museum, Dr. Wojciech Stanisławski (moderator)

A series of meetings about independence

The National Center for Culture (NCC) and the Polish History Museum opened a debate series connected to the centennial of Poland's regained independence. In 2016, two meetings were organized – “What Does Independence Mean for Poles” and “Pride and Shame: Changing Self-perceptions among Poles.” Discussions focused on results of social research by NCC and TNS Poland covering Polish attitudes to Independence Day and history. During the debates, discussion covered what Poles know and think about Polish history, their attitudes toward patriotism, are they proud of their past and about how they would like to celebrate the upcoming centennial of the restoration of Poland's independence. Taking part were Dr. Mateusz Werner, Robert Kostro, Prof. Piotr Kwiatkowski, Dr. Wojciech Stanisławski, Dr. Mikołaj Mirowski and Prof. Paweł Śpiewak. 📍

Od lewej: dr Mikołaj Mirowski adiunkt w Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, prof. dr hab. Paweł Śpiewak dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego

From left: Dr. Mikołaj Mirowski, adjunct of the Museum of Independence Traditions in Łódź, Dr. Paweł Śpiewak, director of the Jewish Historical Institute

Spotkania i reminiscencje w 70. rocznicę powstania Instytutu Literackiego

Od 10 do 13 października, w ramach obchodów 70. rocznicy powstania Instytutu Literackiego w Paryżu dla Łodzi odbyła się konferencja „Spotkania i reminiscencje w 70. rocznicę powstania Instytutu Literackiego. Rzym-Paryż-Łódź”. Muzeum Historii Polski było partnerem wydarzenia. Zorganizowanych zostało kilkanaście debat z udziałem historyków i publicystów oraz specjalistów różnych dziedzin, zajmujących się znaczeniem Instytutu Literackiego w Paryżu dla historii polskiej myśli politycznej oraz literatury. Uczestnicy mogli zobaczyć wystawę fotografii autorstwa Henryka Giedroycia, pokaz odnalezionego niedawno obrazu Józefa Czapskiego oraz projekcje filmów o Jerzym Giedroyciu i ludziach z kręgu „Kultura”. Przedsięwzięcie dofinansowane zostało przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 📍

Meetings and reminiscences on the 70th anniversary of the founding of the Literary Institute

From 10 to 13 October, as part of the 70th anniversary of the founding of the Literary Institute in Paris, Łódź hosted the conference “Meetings and Reminiscences on the 70th Anniversary of the Founding of the Literary Institute: Rome-Paris-Łódź.” The Polish History Museum was a partner in this event, which involved numerous debates with participation from historians and journalists as well as specialists from a range of disciplines involving the context in which the Literary Institute in Paris affected Polish political thought and writing. Participants could also attend an exhibition of photos by Henryk Giedroyc, with a recently discovered painting of Józef Czapski and film screenings about editor Jerzy Giedroyc and the circle around his journal *Kultura*. The project was co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland. 📍

Oral Histories

Activities related to the project “Oral Histories,” organized by the Polish History Museum since 2007, intensified in 2016. The aim of the project is to reach persons whose input could enhance and complete the narration of the upcoming permanent exhibition and temporary displays at MHP. The collected notes will be added to the Archive of Oral Histories, allowing key recollections from the history of Poland to be preserved. Over 30 interviews were recorded in 2016 with witnesses of history. Presently, the museum collections hold over 350 hours of recordings with 220 people, a number which is constantly being supplemented. They are recorded on digital devices and archived – also as transcripts of the conversations. 📍

Strona internetowa i profile Muzeum na portalach społecznościowych

Strona internetowa MHP (www.muzhp.pl) jest na bieżąco uzupełniana o informacje na temat najważniejszych wydarzeń z zakresu historii Polski (ze szczególnym uwzględnieniem rocznic) i działalności Muzeum. Strona www dostosowana jest do przeglądania jej za pomocą urządzeń mobilnych oraz do standardów WCAG 2.0 (dostosowanie do potrzeb

osób z różnymi dysfunkcjami percepcji). W 2016 r. uruchomiono wersję anglojęzyczną strony Muzeum. Poprzez stronę internetową działa e-sklep, w którym dostępnych jest ponad 130 produktów – w tym wydawnictwa, materiały edukacyjne, filmy oraz gadżety. Informacje o bieżących projektach MHP zamieszczane są także na portalach

Web page and museum profiles on social networks

The MHP website (www.muzhp.pl) is regularly updated with information about significant events from the history of Poland (with a special focus on anniversaries) and the museum's activities. The site page is adjusted to work on mobile devices and to WCAG 2.0 standards (functional adjustments for the needs of people with perception dysfunctions). In 2016, the English-language version of the site was launched.

The website is home to the e-shop, stocking over 130 products – this includes publications, educational materials, films and other items. Information about ongoing MHP projects is published on social networks. The museum has accounts on Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest and Flickr. 📱

społecznościowych. Muzeum ma swoje konto na portalach Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest, Flickr. 📱

Portal dzieje.pl

Dzieje.pl to współprowadzony przez Muzeum Historii Polski i Polską Agencję Prasową edukacyjny portal internetowy poświęcony tematyce historycznej i kulturalnej, w którym ukazują się artykuły dotyczące historii Polski oraz bogato ilustrowany codzienny serwis historyczny i kalendarium.

W 2016 r. przygotowane zostały zakładki

multimedialne i filmy dokumentalne dotyczące obchodów 1000-lecia powstania państwa polskiego, 50. rocznicy Millenium Chrzta Polski 1966 r., notacje świadków, m.in.: Istvána Kovácsa, Jerzego Grabusa, Witolda Żytkowiaka, Andrzeja Kurza. Uruchomiono

także nową wersję całego serwisu dzieje.pl oraz zaktualizowano aplikację mobilną portalu. W ramach dzieje.pl przygotowano audycje edukacyjne na temat 100. rocznicy śmierci Henryka Sienkiewicza, które były emitowane w Radiu Wnet.

Portal dzieje.pl finansowany jest ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 📱

Dzieje.pl portal

The online portal dzieje.pl is co-hosted by the Polish History Museum and the Polish Press Agency. This educational service is dedicated to historical and cultural themes, and features articles relating to Polish history as well as a richly illustrated daily service on history with a calendar of events.

In 2016, we uploaded multimedia and documentary-film tabs, relating to the celebrations of 1,000 years since the founding of the Polish nation, the 50th anniversary of the Millennium of the Baptism of Poland in 1966, and notes from witnesses including István Kovács, Jerzy Grabus, Witold Żytkowiak and Andrzej Kurz.

We have also activated a new version of the dzieje.pl service and updated our mobile app. As part of dzieje.pl, we produced educational audio content covering the 100th anniversary of the death of novelist Henryk Sienkiewicz, which was then broadcast by Radio Wnet.

The dzieje.pl portal is financed through the Ministry of Culture and National Heritage. 📱

BazHum

BazHum is a program for editing, digitalizing and releasing the full content of Polish academic, humanistic and sociological journals and periodicals. It is a tool that supports academic research and education. It promotes open access to published academic content. As journals are uploaded online, it is much easier to secure, order, add and forward valuable information. Such tasks take less time and ensure more precise outcomes. BazHum makes it easier to use content that can otherwise be difficult to access.

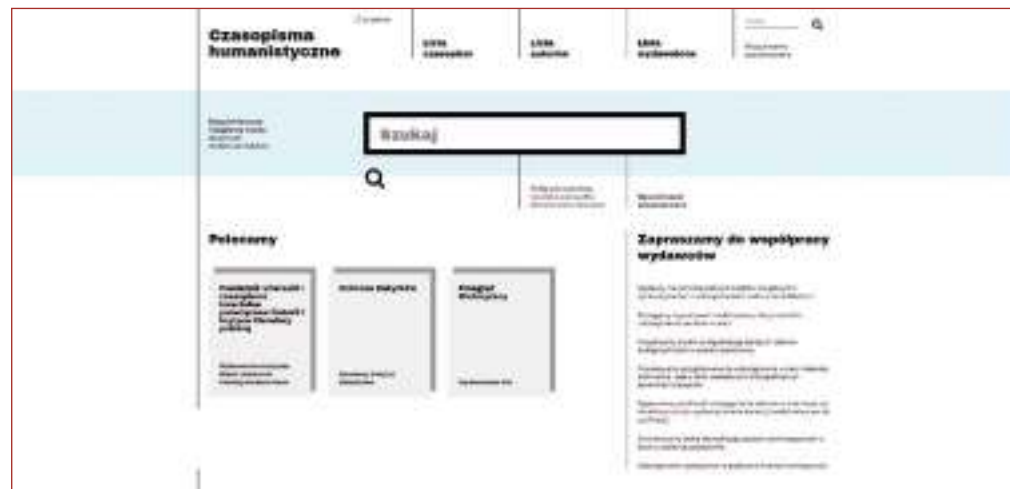
BazHum, in cooperation with publishers, facilitates online access to academic texts, making the contents of periodicals in digital form with bibliographical descriptions of broadened accessibility.

BazHum

BazHum to program opracowania, digitalizacji i udostępniania pełnej zawartości polskich naukowych czasopism humanistycznych i społecznych. Jest narzędziem wspierającym badania naukowe i edukację. Promuje otwarty dostęp do treści naukowych. Dzięki umieszczaniu czasopism w bazie znacznie prostsze jest pozyskiwanie, porządkowanie, agregowanie i przekazywanie wartościowych informacji. Czynności te wymagają mniej czasu i zapewniają bardziej precyzyjne wyniki. BazHum ułatwia korzystanie z trudno dostępnych materiałów. BazHum we współpracy z wydawcami otwiera dostęp do treści naukowych w internecie, upowszechniając zawartość czasopism w formie cyfrowej wraz z opisami bibliograficznymi. Digitalizacja prowadzona jest w zgodzie z normami określonymi przez Bibliotekę Narodową i Narodowe Archiwum Cyfrowe. Obecnie w bazie znajduje się ponad 143 tysiące artykułów.

Baza bibliograficzna naukowych czasopism humanistycznych i społecznych (www.bazhum.pl) działa równoległe z bazą pełnotekstową (www.bazhum.muzhp.pl). Rejestruje całą zawartość czasopism – od pierwszych numerów do bieżących. Opisy bibliograficzne są tworzone dla każdego artykułu z osobna w oparciu o format MARC 21. Obecnie w bazie znajduje się ponad 520 tysięcy artykułów. Program finansowany jest ze środków Muzeum oraz pozyskanych dofinansowań: ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach grantu na działalność upowszechniającą naukę oraz dofinansowania ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Wieloletniego Programu Kultura+ Priorytet Digitalizacja. 🏠

Digitalization is arranged in accordance with guidance provided by the National Library and the National Digital Archives. Currently, the database contains over 143,000 articles. The bibliographical database of academic, humanistic and sociological journals (www.bazhum.pl) functions alongside the full text database (www.bazhum.muzhp.pl). It records the full contents of journals – from the first issue to the most current edition. Bibliographical descriptions are created for each article separately, based on the MARC 21 format. Currently, the database contains over 520,000 articles.

The program is financed from the museum's own budgets along with additionally secured funding from the Ministry of Education and the funding stream for activities that enhance learning and financing, as well as the budgets of the Ministry of Culture and National Heritage as part of the long-term program Culture+ Priority Digitalization. 🏠

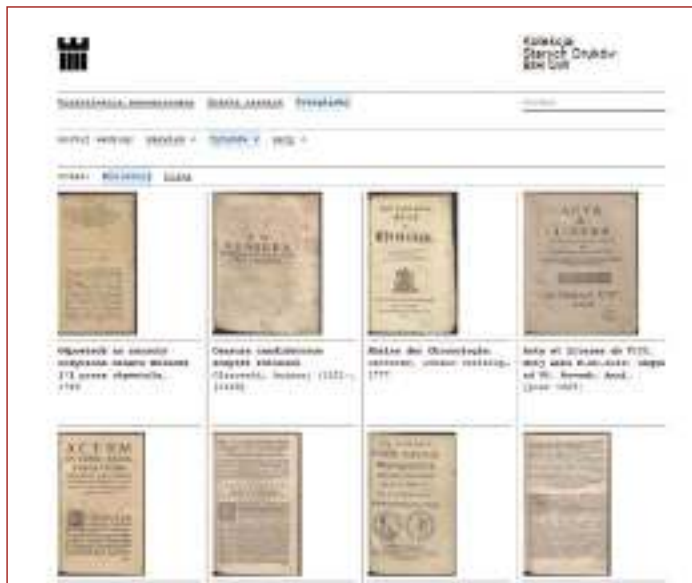
polishhistory.pl

Portal stanowi narzędzie badawcze i swoiste kompendium wiedzy historycznej. Adresowany jest przede wszystkim do naukowców prowadzących badania dotyczące dziejów Polski, ale jego oferta zainteresować może również studentów i doktorantów oraz wszystkich miłośników historii. Na portalu można znaleźć informacje o konferencjach, seminariach, stypendiach, wydarzeniach i nowych publikacjach. Równoległe prowadzona jest angielskojęzyczna wersja portalu. 🏠

polishhistory.pl

The portal represents a research tool and a unique compendium of historical knowledge. It is addressed mostly at researchers who are working on Polish history, but its contents should also interest students and postgrad researchers, as well as all those fascinated by history. The portal also contains information about conferences, seminars, grants, events and new publications. The portal is also available in English. 🏠

Serwis Kolekcja Starych Druków BIH UW

Serwis starodruki.ihuw.pl pozwala na przeglądanie zdigitalizowanej kolekcji 609 starych druków ze zbiorów Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Poszczególne starodruki można przeglądać bezpośrednio na stronie lub pobrać je i zapisać na własnym komputerze. Dzięki serwisowi możliwe jest zaprezentowanie materiałów dotąd nie udostępnianych ze względu na zły stan zachowania. Projekt zrealizowany został przez Fundację Naukową Przyjaciół IH UW „Klio” i Muzeum Historii Polski przy dofinansowaniu z programu „Dziedzictwo Cyfrowe” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 📖

Old Prints Collection Service BIH UW

The online service starodruki.ihuw.pl allows visitors to review the digitalized collection of 609 old prints from the Historical Institute Library at the University of Warsaw (BIH UW). Individual books can be reviewed online or be saved and reviewed on any computer. Thanks to this service, it is possible to present materials that have not been made available to date due to their poor condition. The project has been set up by the Research Foundation of Friends of IH UW Klio and the Polish History Museum, with financing from the program Digital Heritage run by the Ministry of Culture and National Heritage. 📖

Patriotyzm Jutra

25 marca Muzeum Historii Polski rozstrzygnęło VIII edycję programu „Patriotyzm Jutra” – programu wspierającego organizacje pozarządowe i samorządowe, instytucje kultury realizujące projekty z zakresu edukacji historycznej i patriotycznej. Spośród 1500 nadesłanych zgłoszeń wsparcie finansowe na łączną kwotę 3 850 000 złotych otrzymało 159 projektów z całej Polski.

Patriotism of Tomorrow

On 25 March, the Polish History Museum announced the winners of the eighth round of the “Patriotism of Tomorrow” program, which helps to support nongovernmental and local organizations, as well as cultural institutes delivering educational projects covering history and patriotism. From 1,500 entries received, financial support of 3,850,000 zlotys (over 900,000 euros) was provided to 159 projects from across Poland.

...siódmego maja
 ożefa Pocztowego
 zawodu elektromontera
 ieżonatego Jana Suwarta
 tanisława Jaworka
 racownika przedsiębiorst
 ransportowego
 udwika Wierzbickiego
 karanego przez sąd powia
 anusza Ereganckiego

Wachlarz zagadnień prezentowanych w konkursie był bardzo szeroki. Doceniono liczne projekty promujące historię lokalną i dziedzictwo regionów, nagrodzono pomysły związane z wydarzeniami, których rocznice obchodzone były w 2016 r. (m.in. jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski, Rok Henryka Sienkiewicza). Wśród dofinansowanych inicjatyw znaleźć można projekty oparte na organizacji warsztatów, spektakli, gier miejskich, happeningów. Ważną część stanowiła dokumentacja realizowana w ramach archiwistyki społecznej i historii mówionej. Dofinansowano także liczne projekty filmowe, internetowe, wystawiennicze i wydawnicze. Wśród wybranych organizacji odnaleźć można przedstawicieli wszystkich województw. 📌

The range of topics covered by the submitted entries was very broad. Numerous projects promoting local history and regional heritage were given awards, along with projects connected with celebrations in 2016 (such as the 1,050th jubilee of the Baptism of Poland and the Year of Henryk Sienkiewicz). Projects receiving funds included workshops, performances, urban games and other cultural events. A key part of this program was documentation delivered by social archives and oral-history records. Numerous film projects were also funded, along with online, exhibition and publishing initiatives. Grants were awarded to representatives from all Polish regions and districts. 📌

11. Przystanek Niepodległość

Ponad dwa tysiące osób wzięło udział w Przystanku Niepodległość organizowanym przez Muzeum Historii Polski z okazji narodowego święta 11 listopada. Była to już 11. edycja tej imprezy. Głównymi atrakcjami „Przystanku: Sienkiewicz!” były trzy gry miejskie (dla dzieci i dla dorosłych), których tematem przewodnim był Henryk Sienkiewicz – jego życie i twórczość oraz rocznica odzyskania niepodległości. Jednym z elementów Przystanku był również spacer „Śladami 11 listopada” po Żoliborzu, po miejscach związanych z II RP. Przystankowi jak co roku towarzyszyła okolicznościowa „Jednodniówka”.

11th Independence Station

More than 2,000 people took part in Independence Station, organized by the Polish History Museum as part of national celebrations of 11 November. It was the event's eleventh edition. The main sections of the “Station: Sienkiewicz!” program were three urban games (for children and adults) focused on the work of Henryk Sienkiewicz – his life and writings, as well as the anniversary of the restoration of Polish

Ponadto w warszawskiej Galerii Kordegarda prezentowana była wystawa „Małe Wielkie Historie” – efekt społecznej zbiórki pamiątek dla MHP oraz film szwedzkiego dyplomaty z 1939 r. dokumentujący Warszawę w pierwszych miesiącach wojny. W imprezie brały udział całe rodziny, zastępy harcerskie i grupy szkolne. Wiele osób wykazywało się znakomitą znajomością twórczości autora Trylogii. Uczestnicy Przystanku głosowali na swoją ulubioną powieść Sienkiewicza: za jego najlepszą książkę została uznana powieść *W pustyni i w puszczy*. 📖

independence. One element was the walk “In the Footseps of 11 November” across the Żoliborz district, especially places connected with the Second Polish Republic. The festival included an additional *One-day Newspaper*.

The Warsaw gallery Kordegarda presented the exhibition “Little Big Histories” – the result of collecting memorabilia from local residents for MHP collections, and a 1939 film shot by a Swedish diplomat documenting Warsaw at the outset of the Second World War.

The event involved entire families, Scout troops and school trips. Many visitors displayed excellent knowledge of the works of Sienkiewicz and his Trilogy. Those taking part in “Station” voted for their favorite Sienkiewicz novel: the winner was his classic *In Desert and Wilderness*. 📖

Wydarzenie Historyczne Roku 2015

Celem plebiscytu, organizowanego przez Muzeum Historii Polski, jest wyróżnienie autorów najciekawszych inicjatyw historycznych w trzech kategoriach „Wystawa”, „Wydarzenie” oraz „Edukacja i multimedia”. W tym roku do konkursu zgłoszono blisko 200 wydarzeń z całego kraju

Historical Event of the Year 2015

The aim of the annual competition organized by the Polish History Museum is to honor the creators of the most interesting historical initiatives in three categories: Exhibition, Event and Education & Multimedia. Last year, some 200 events were submitted for evaluation from Poland and abroad,

Od lewej: dr hab. Zbigniew Wawer dyrektor Muzeum Wojska Polskiego, prof. Wojciech Roszkowski przewodniczący Rady MHP, Robert Kostro dyrektor MHP oraz przedstawiciele Muzeum Katyńskiego (zwycięzca w kategorii wystawa)

From left: Dr. Zbigniew Wawer, director of the Polish Army Museum, Prof. Wojciech Roszkowski, president of the MHP Advisory Council, Robert Kostro, director of MHP, and representatives of the Katyń Museum (winner in the Exhibitions category)

Przedstawiciele Muzeum Okręgowego w Suwałkach (zwycięzca w kategorii wydarzenie), Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski

Representatives of the Suwałki District Museum (winner in the Events category), Robert Kostro, director of the Polish History Museum

Przedstawiciele „Głosu Wielkopolskiego” (zwycięzca w kategorii edukacja i multimedia), pierwszy z prawej: Robert Malicki wiceprezes Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych (sponsor WHR)

Representatives of *Głos Wielkopolski* (winner in the Education and Multimedia category) with Robert Malicki, vice chairman of Polish Security Printing Works (WHR sponsor), first from right

i z zagranicy, spośród których jury wybrało finałową piętnastkę. W internetowym głosowaniu wzięło udział ponad siedem tysięcy internautów. Najwięcej głosów w kategorii „Wystawa” otrzymała ekspozycja stała Muzeum Katyńskiego. W kategorii „Wydarzenie” za najważniejsze w 2015 r. uznano widowisko historyczne „Obława Augustowska. Lipiec 1945” zorganizowane przez Grupę Rekonstrukcji Historycznej „Garnizon Suwałki” oraz Muzeum Okręgowe w Suwałkach. W kategorii „Edukacja i multimedia” najwięcej głosów internautów uzyskała społeczna akcja „Chwalimy się Powstaniem” przeprowadzona przez „Głos Wielkopolski”. Uroczysta Gala wręczenia nagród odbyła się 24 maja w Pałacu na Wyspie w warszawskich Łazienkach Królewskich. Plebiscyt objęty honorowym patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego organizowany jest przez Muzeum Historii Polski we współpracy z portalem historia.org.pl. Uroczystość wręczenia nagród WHR była transmitowana przez Telewizję Polską, która była jednocześnie partnerem medialnym wydarzenia. Relacja z gali była emitowana dwukrotnie na antenie TVP2 i raz na antenie TVP Historia – łącznie obejrzało ją blisko 350 tysięcy widzów. Ponadto, całą uroczystość można było oglądać online za pośrednictwem YouTube. 📺

with the jury choosing a total of 15 finalists. The online vote involved over 7,000 online visitors. Gathering the largest number of votes in the Exhibition category was the permanent exhibition at the Katyń Museum. The Event category was won by the historical performance *The Attack on Augustów: July 1945*, organized by the Grupa Rekonstrukcji Historycznej Garnizon Suwałki and the Regional Museum in Suwałki. The Education & Multimedia category was won by the public campaign “Let's Celebrate the Uprising,” organized by *Głos Wielkopolski*. The banquet held to honor the award winners took place on 24 May in the Palace on the Isle in the Royal Łazienki Museum in Warsaw. The competition is organized by the Polish History Museum in cooperation with the portal historia.org.pl, with official patronage from the Ministry of Culture and National Heritage. The WHR awards-presentation ceremony was transmitted by Polish Television, which was also the media partner of the event. Footage from the gala was broadcast twice on TVP2 and once on TVP History – it was seen by close to 350,000 viewers. In addition, the full event can also be watched on YouTube. 📺

Udział w projektach kulturalnych i edukacyjnych

W 73. rocznicę powstania w getcie warszawskim, 19 kwietnia, Muzeum POLIN zorganizowało **akcję społeczno-edukacyjną „Żonkile”**. Muzeum Historii Polski wzorem lat poprzednich było partnerem akcji, w ramach której na ulicach Warszawy i innych miast w Polsce oraz za granicą wolontariusze rozdawali papierowe żonkile – symbol pamięci o bohaterach powstania z 1943 r.

3 maja przewodnicy.warszawa.pl, Warszawskie Koło Przewodników Miejskich PTTK i Muzeum Historii Polski po raz kolejny przygotowały **spacer inscenizowany „Vivat wszystkie stany!”**. Wydarzenie upamiętniło 225. rocznicę uchwalenia przełomowej w historii Polski Konstytucji 3 Maja. W spacerze pojawiły się historyczne postaci, które przyczyniły się do uchwalenia Konstytucji: król Stanisław August Poniatowski, Marszałek Sejmu Wielkiego Stanisław Małachowski, książę Józef Poniatowski, księżna Izabela Czartoryska, Jan Dekert, Ignacy Wyssogota-Zakrzewski, ks. Hugo Kołłątaj, Franciszek Barss, dworzanie i dwórki. Orszak historyczny przeszedł ulicami Warszawy – wyruszył z dziedzińca Pałacu Czapskich na Krakowskim Przedmieściu, a zakończył się na Rynku Starego Miasta.

Już po raz ósmy Muzeum wzięło udział w stołecznej **Nocy Muzeów** (14 maja). MHP przygotowało szereg atrakcji dla dzieci na dziedzińcu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przez całą noc dzieci wraz z rodzinami poznawały Polskę z czasów Jagiellonów. W ramach atrakcji odbywały się godzinne spotkania z rycerzem i jego ukochaną damą. Uczestnicy zapoznawali się między innymi z etosem rycerskim, znaczeniem rycerstwa w średniowiecznej

Participation in cultural and educational projects

On the 73rd anniversary of the outbreak of the Warsaw Ghetto Uprising, on 19 April, the POLIN Museum staged its **public-education campaign “Daffodils.”** The Polish History Museum is a regular partner in the campaign, involving volunteers distributing yellow paper daffodils in Warsaw’s streets and other Polish and international cities – a remembrance symbol to the uprising heroes of 1943.

On 3 May, guides from przewodnicy.warszawa.pl, Warsaw Circle of Urban Guides of PTTK and the Polish History Museum again organized the **“Viva All States!” walk**. The event celebrated the 225th anniversary of the groundbreaking Polish Constitution of the Third of May. The walk evoked key figures from history, especially those connected with the Third of May Constitution: King Stanisław August Poniatowski, Marshal of the Great Sejm Stanisław Małachowski, Prince Józef Poniatowski, Duchess Izabela Czartoryska, Jan Dekert, Ignacy Wyssogota-Zakrzewski, Father Hugo Kołłątaj, Franciszek Barss, and other court members. This historical procession walked along the streets of Warsaw – starting at the entrance to the Czapski Palace on Krakowskie Przedmieście Street.

This was the eighth time the museum has taken part in the **Night of Museums** event (14 May). MHP organized a series of attractions for children in the courtyard of the Ministry of Culture and National Heritage. Through the night, children and their families learned more about Poland from the time of the Jagiellonian dynasty. The event included hourly meetings with a knight and his beloved dame. Participants could learn more about the knightly

Europie oraz – na przykładach elementów zbroi – z etapami rozwoju uzbrojenia rycerskiego oraz nietypowymi i często zaskakującym faktami na temat życia codziennego ówczesnych mieszkańców Polski. Ponadto, każdy mógł przymierzyć elementy uzbrojenia i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia w fotomacie.

ethos, the meaning of chivalry in medieval Europe and – using sections of armor as props – discover how armory and weapons of the time evolved, as well as strange and surprising facts about everyday life experienced by Poles of the time. In addition, everyone could try on armor sections and take souvenir pictures in a special photo booth.

On 4 June, the Education Center of the Institute of National Remembrance (IPN) hosted **the sixth Festival of Historical Games and Comic Books at its Warsaw History Station**. The show program included: an exhibition of works by students, “Episodes from Modern Polish History in Comic Book Form,” art workshops, lectures and a history comic-book competition. The organizer of the event was the Institute of National Remembrance, in partnership with the Polish History Museum.

During Children's Day on 5 June, the Polish prime minister's office hosted **a picnic called “Children Rule.”** It was the fourth edition of this family-friendly event, aimed especially at kids. The Polish History Museum was there to share some of its projects, including “A Visit to the Jagiellonian Court,” which involved a range of activities designed to make this period of history more attractive to learners. Everyone in attendance could create a bag with the royal insignia, craft a royal crown or take a souvenir picture wearing King Jadwiga's coronation garb in a photo booth.

4 czerwca w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia w Warszawie odbył się **6. Festiwal Gier i Komiksów Historycznych**. W programie wydarzenia znalazły się: wystawa prac uczniów konkursu pt. „Epizody z historii najnowszej Polski w komiksie”, warsztaty graficzne, wykłady oraz konkurs historyczno-komiksowy. Organizatorem festiwalu był Instytut Pamięci Narodowej, a Muzeum Historii Polski jego partnerem.

5 czerwca z okazji Dnia Dziecka w Kancelarii Premiera RP odbył się **rodzinny piknik pt. „Dzieci rządzą”**. Już po raz czwarty rządowe ogrody gościły całe rodziny, a zwłaszcza dzieci. Swoje atrakcje zaprezentowało także Muzeum Historii Polski, które przygotowało pakiet „Wizyta na Dworze Jagiellonów”, czyli szereg aktywności przybliżających historię władców Polski z dynastii Jagiellonów. W ramach atrakcji każdy mógł stworzyć dla siebie torbę z królewskim emblematem, przygotować koronę władcy Polski oraz zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w fotobudce w stroju koronacyjnym Królowej Jadwigi.

MHP włączyło się w projekt **„Jak było naprawdę? Niemieckie obozy, polscy bohaterowie”**, którego celem jest przeciwdziałanie używaniu sformułowania „polskie obozy koncentracyjne”. W ramach projektu uruchomiona została strona internetowa jakbylonaprawde.pl. Serwis jest dostępny w trzech wersjach językowych – po polsku, angielsku i niemiecku. Bohaterami projektu są byli więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych, Auschwitz-Birkenau, Gross-Rosen i Ravensbrück. Strona zawiera również bogato ilustrowane artykuły ukazujące historię II wojny światowej z polskiej perspektywy oraz rozmowy z ekspertami. W ramach przedsięwzięcia przygotowywane są materiały historyczne i publikacje, które trafią do redakcji w USA, Niemczech i Wielkiej Brytanii oraz miejsc pamięci, muzeów i instytucji zajmujących się upowszechnianiem historii Polski.

MHP was involved in the project **“What Was the Truth? German Camps, Polish Heroes,”** which aimed to counter the usage of common but inaccurate terms such as “Polish concentration camps.” The project involved the unveiling of the website jakbylonaprawde.pl. The service is available in three languages – Polish, English and German. The heroes featured in the project are former prisoners of the German concentration camps Auschwitz-Birkenau, Gross-Rosen and Ravensbrück. The page also contains richly illustrated articles about the Second World War from a Polish perspective, and interviews with experts. The project involves historical materials and publications that will be sent to editors in the US, Germany and Great Britain, as well as to sites of memory, museums and institutions involved in promoting Polish history. The project was launched by the Łukasiewicz Institute. Its partners are the Polish History Museum, the Warsaw Uprising Museum, the Polish Historical Society, the KARTA Center and the Polish-German Parliamentary Group. Official patronage comes from President of the Republic of Poland Andrzej Duda, and is co-financed by the Ministry of Foreign Affairs.

Inicjatywę realizuje Instytut Łukasiewicza. Partnerami projektu są Muzeum Historii Polski, Muzeum Powstania Warszawskiego, Polskie Towarzystwo Historyczne, Ośrodek Karta oraz Polsko-Niemiecka Grupa Parlamentarna. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem objął Prezydent RP Andrzej Duda, a współfinansowane jest przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. 📌

Otwarte Muzeum

29 stycznia Muzeum Historii Polski współorganizowało, w ramach działań w Koalicji Otwartej Edukacji, coroczne obchody Dnia Domeny Publicznej. W programie znalazły się warsztaty, krótkie wykłady oraz prezentacje utworów z domeny publicznej. Misja MHP zakłada promocję szerokiej dostępności dziedzictwa kulturowego oraz zasobów naukowych. W ramach wdrażania polityki otwartości w 2016 r. Muzeum udostępniło treść strony www.muzhp.pl oraz ok. 250 artykułów popularnonaukowych na zasadach licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Na otwartych licencjach Creative Commons zostały także udostępnione wybrane materiały edukacyjne oraz publikacje. Projekt „otwartego Muzeum” zakłada wdrażanie nowych wytycznych w Muzeum i edukację zespołu MHP w zakresie prawa autorskiego i otwartych zasobów. Muzeum jest członkiem Koalicji Otwartej Edukacji – porozumienia organizacji pozarządowych i instytucji działających na rzecz promocji stosowania zasad otwartych zasobów w obszarze edukacji, nauki i kultury – oraz międzynarodowej sieci Open Policy Network, której celem jest współpraca na rzecz opracowywania, promocji i wdrażania polityk otwartości. Od sierpnia 2016 r. przedstawicielka Muzeum, Dorota Szkodzińska, zasiada w prezydium Koalicji Otwartej Edukacji. 📌

Open Museum

On 29 January, the Polish History Museum co-organized, as part of the activities of the Open Education Coalition, annual celebrations of the Day of Public Domain. The program featured workshops, short lectures and presentations of artworks taken from the public domain.

The museum's mission involves the widespread dissemination of cultural heritage and academic materials. In terms of introducing the politics of openness, in 2016 the museum launched the site www.muzhp.pl along with some 250 articles from popular science based on the Creative Commons 3.0 Polska license. The open Creative Commons license was also used to release selected materials for learning and publishing. The “Open Museum” project involves introducing new specifications for the museum and educating the MHP team in copyright and open-source terms.

The museum is part of the Open Education Coalition – an agreement between nongovernmental organizations and institutions following the rules of open sharing in the fields of education, science and culture – as well as the international Open Policy Network, which aims to cooperate in projects involving designing, promoting and embedding the politics of openness.

Since August 2016, Dorota Szkodzińska of MHP is a member of the presidium of the Open Education Coalition. 📌

Zbiory

Collections

„Małe Wielkie Historie” to tytuł społecznej zbiórki pamiątek historycznych dla Muzeum Historii Polski. Akcja – pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy – rozpoczęła się 14 maja 2016 r. podczas Europejskiej Nocy Muzeów. Celem zbiórki jest pozyskanie nowych muzealiów do Muzeum Historii Polski. W ramach akcji Muzeum zbierało najrozmaitsze obiekty o wartości historycznej, także związane z osobistymi losami darczyńców. Szczególne znaczenie miały przedmioty związane z polską drogą do Niepodległości – zarówno tej w 1918 r., jak i w roku 1989. Istotnymi darami były również przedmioty codziennego użytku, pocztówki, listy i pamiętniki, prasa – a także elementy ubioru, umundurowania, uzbrojenia i wyposażenia wojskowego, zabytkowe urządzenia

“Little Big Histories” is the name of a collective campaign to gather historical memorabilia for the Polish History Museum. The campaign, under the official patronage of the president of the Republic of Poland, Andrzej Duda, began on 14 May 2016 during the European Night of Museums. The aim of the campaign is to secure new exhibits for the MHP collections. Thanks to this innovative campaign, the museum has been able to secure a range of items, varying in importance and value, often connected with the personal life stories of those making the deposits. Items connected with Poland's journey toward independence were especially welcome – dating back to both 1918 and to 1989. Key exhibits include everyday items, such as postcards, letters and diaries, newspapers

Aparat fotograficzny ICA Sirene 135, darczyńca: Janina Palencik

ICA Sirene 135 camera, donated by Janina Palencik

Cylinder męski wykonany w Łodzi w firmie A. Wiedemann Chapellerie pomiędzy rokiem 1900 a 1910, darczyńca: Jan Kapitański

Men's top hat made in Łódź by the firm A. Wiedemann Chapellerie between 1900 and 1910, donated by Jan Kapitański

Muzeum Historii Polski w Warszawie przeprasza Panią Janinę Halinę Palencik za omyłkowe umieszczenie pod zdjęciem do miesiąca lipca 2017 r. w kalendarzu ściennym nazwiska Pani Krystyny Karczewskiej, zamiast nazwiska Pani Janiny Palencik, jako darczyńcy widniejącego na zdjęciu aparatu fotograficznego firmy ICA. W wyniku pomyłki w kalendarzu znalazło się błędne oznaczenie, z którego wynika, że darczyńcą ww. aparatu nie jest Pani Janina Palencik.

The Polish History Museum in Warsaw wishes to formally apologize to Ms. Janina Halina Palencik for an error in which our 2017 calendar for July features a photo captioned with the name of Ms. Krystyna Karczewska instead of Ms. Janina Palencik as the person who donated the ICA camera featured in the photo. The caption therefore states, incorrectly, that it was not Ms. Janina Palencik who donated the camera.

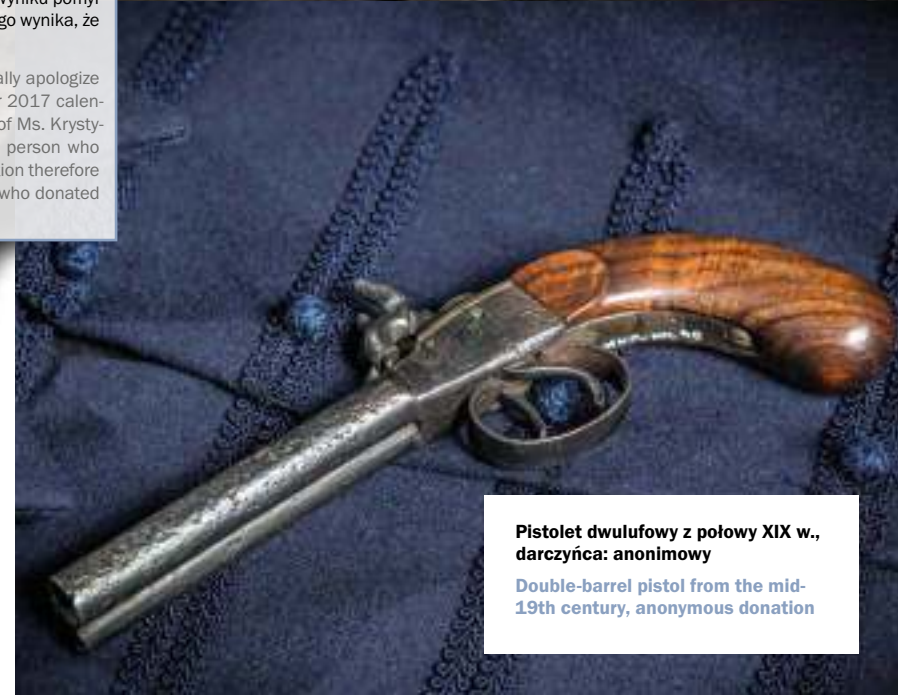

Przypinki solidarnościowe z lat 80., darczyńca: Rafał Kulbicki

Solidarity pins from the 1980s, donated by Rafał Kulbicki

Karty do gry z obozu jenieckiego w Murnau, darczyńca: Mariola Szoka

Playing cards from the Murnau concentration camp, donated by Mariola Szoka

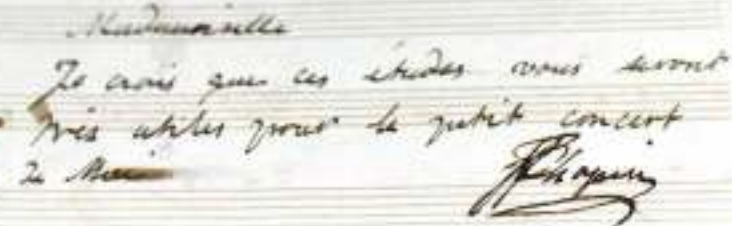

Pistolet dwulufowy z połowy XIX w., darczyńca: anonimowy

Double-barrel pistol from the mid-19th century, anonymous donation

**Konsolka ze skrytką,
darczyńca: Agnieszka Romaszewska-Guzy**

**Console table with compartment,
donated by Agnieszka Romaszewska-Guzy**

**Papier nutowy z odręczną dedykacją
i autografem Fryderyka Chopina**

**Score page with handwritten dedication
by and signature of Fryderyk Chopin**

**Dokument wystawiony przez króla Jana
Kazimierza z 1660 r., darczyńca: Czesław Prętki**

**Document by King Jan Kazimierz from 1660,
donated by Czesław Prętki**

oraz wyroby rzemieślnicze i artystyczne świadczące o historii polskiej kultury, przemianach społecznych i gospodarczych.

Dzięki akcji „Małe Wielkie Historie” do Muzeum Historii Polski trafiło ok. 2800 obiektów. Kolekcję MHP wzbogacił również zbiór ponad 120 cyfrowych kopii dokumentów i fotografii. Połowę darowizn stanowią książki, prasa oraz różnego rodzaju archiwalia i dokumenty: rękopisy, pisma urzędowe, dyplomy, legitymacje, broszury czy bilety. Wśród otrzymanych pamiątek znalazły się między innymi XIX-wieczna szafka pod lustro ze skrytką, w której przechowywano dokumenty Polskiego Państwa Podziemnego w trakcie II wojny światowej, XVII-wieczny list króla Jana Kazimierza do chorążego inowrocławskiego Świętosława Wilgostowskiego z 1660 r., średniowieczne krzyżyki z XI-XIV w., cylinder z 1900 r. wraz z oryginalnym drewnianym opakowaniem, albumy ze zdjęciami rodzinnymi oraz zbiory fotografii dokumentujące różne wydarzenia polityczne w Polsce w latach 80., matryca i rama do sitodruku z tekstem przysięgi Solidarności Walczącej i krótką historią organizacji, a także kamienne tablice z kaplicy Domu Polskiego w Wiedniu związane z walką o niepodległość, powstałe w latach 1914-1920.

Muzeum weszło również w posiadanie zbioru kilkuset obiektów związanych z kilkoma rodzinami arystokracji polskiej XIX i XX w., przede wszystkim z Lubomirskimi, kolekcji zabawek, ubranek dla dzieci i drobnych przedmiotów z okresu II RP oraz zbioru materiałów (maszynopisy i rękopisy) dotyczących działań wojennych na Północnym Mazowszu w sierpniu 1920 r. autorstwa rotmistrza Włodzimierza Kwapiszewskiego.

Otrzymane pamiątki wejdą w skład tworzącej się kolekcji Muzeum Historii Polski. Część ofiarowanych przedmiotów

– along with items of clothing, uniforms, weapons and military equipment, antique machinery and craft goods, all representing the history of Polish culture, social changes and economic development. Thanks to the “Little Big Histories” campaign, some 2,800 objects made their way into the museum’s collections. This includes over 120 digital copies of documents and photographs. Half the donated items include books, publications and other documents: manuscripts, official records, diplomas, ID cards, brochures and tickets. Among the souvenirs received is a 19th-century mirror-console table that contains a hidden compartment where documents belonging to the Polish Underground State were kept during the Second World War, a 17th-century letter from King Jan Kazimierz to the Inowrocław ensign Świętosław Wilgostowski from 1660, medieval crosses from the 11th to the 14th centuries, a top hat from 1900 with its original wood case, albums of family photographs as well as photos documenting various political events in Poland in the 1980s, printing materials with the oath sworn to Solidarity Fighting and a short history of the union organization, as well as stone tablets from the chapel of the Polish House in Vienna connected with struggles for independence and crafted between 1914 and 1920. The museum also came into possession of several hundred items related to aristocratic families from the 19th and 20th centuries, mostly the Lubomirski clan, as well as a collection of toys, children’s clothes and small items from the Second Polish Republic era, as well as stores of items (manuscripts and handwritten documents) relating to military activities in Northern Mazovia in August 1920, produced by Capt. Włodzimierz Kwapiszewski. The memorabilia will now be made part of the Polish History Museum collections. Some of these donations will appear as part of the museum’s permanent exhibition, and all the other gifts will be safely stored and made available to researchers and for future temporary exhibitions.

**Koło od lawety armatniej z XVII w.;
obiekt wydobyty z dna Wisły**

**Wheel from a cannon carriage, 17th century;
object found on the Vistula River bed**

Późnośrednio-wieczna plakietka pielgrzyma z wyobrażeniem św. Teobalta, obiekt z wykopalisk na Wyspie Spichrzów w Gdańsku

Late medieval-period plaque of pilgrims imagining St. Teobalt, object from Granary Island excavations in Gdańsk

Osoby zainteresowane przekazaniem do Muzeum pamiątek mogą zgłaszać się osobiście, telefonicznie, bądź mailowo. Kontakt pod numerem telefonu:

+48 (22) 211 90 29, +48 (22) 211 90 48
lub e-mailem: **pamiatki@muzhp.pl**.

Rokokowy relikwiarz w formie monstrancji (XVIII w.)

Rococo reliquary in a form of a monstrance vessel (18th century)

trafi na wystawę stałą Muzeum, a wszystkie inne dary zostaną należycie zabezpieczone z myślą o badaczach przeszłości i przyszłych wystawach czasowych.

Akcji towarzyszyła okolicznościowa „Jednodniówka” oraz spot informacyjny, który był emitowany zarówno w Telewizji Polskiej, jak i kanałach internetowych. Podczas zbiórki darczyńcy otrzymali pamiątkowe certyfikaty. Akcja „Małe Wielkie Historie” miała swoje podsumowanie w Święto Niepodległości – 11 listopada. W warszawskiej Galerii Kordegarda otwarto wystawę przedmiotów historycznych. W wernisażu wystawy wzięli udział minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński, dyrektor Narodowego Centrum Kultury Eliza Dzwonkiewicz oraz darczyńcy.

The campaign was enhanced by a unique *One-day Newspaper* and an ad campaign broadcast both on national television and online.

During the collection process, those making donations received souvenir certificates. The “Little Big Histories” campaign was summed up during Independence Day on 11 November. The Warsaw gallery Kordegarda held an exhibition of historical items. Taking part in its opening were Minister of Culture and National Heritage Prof. Piotr Gliński, National Cultural Center for Culture Director Eliza Dzwonkiewicz and donors of memorabilia.

Anyone wishing to make additional donations can personally visit or contact us via: **+48 (22) 211 90 29, +48 (22) 211 90 48**, or e-mail: **pamiatki@muzhp.pl**.

In 2016, the museum collections grew by an additional 260 purchased or secured exhibits. Among the new items in the museum collections is a thousand-year-old oak, a gothic sculpture of St. George, a 17th-century Protestant liturgical pitcher used for the Lord's Supper, a rococo reliquary in the form of a monstrance, a manuscript score with dedication and signature by Chopin and a portrait of Stefan Glass by Witkacy.

The museum also secured a set of 17th-century wheels from a cannon dredged from the Vistula River, a stone element from Villa Regia, a set of late-medieval household items from the Gdańsk Wyspa Spichrzów (plaques, pilgrim clothing, shoes, clogs, utensils, cutlery, tools, toys) and a 10th-century dugout from Lake Lednica.

The museum also received a written act nominating Jan Karski to the rank of general, handed over to the director of the museum by President of the Republic of Poland Andrzej Duda. The museum inventory now contains over 20,000 items – in 2016, the museum's collection increased by over 5,000 new objects.

Drewniana figura św. Jana, prawdopodobnie z Grupy Ukrzyżowania, ok. 1500 r., prawdopodobnie Warsztat Krakowski

Wooden statue of St. John, presumably from a crucifixion scene, circa 1500, probably from the Kraków Atelier

Kolekcja Muzeum wzbogaciła się w 2016 r. także o 260 zakupionych i pozyskanych muzealiów. Wśród nowych przedmiotów znalazł się między innymi tysiącletni dąb, gotycka rzeźba św. Jerzego, XVII-wieczny protestancki dzban liturgiczny do Wieczery Pańskiej, rokokowy relikwiarz w formie monstrancji, rękopis Chopina z zapisem nutowym i odręczną dedykacją oraz portret Stefana Glassa autorstwa Witkacego.

Muzeum pozyskało również zestaw XVII-wiecznych kół armatnich wydobytych z Wisły, kamieniarkę z Villa Regia, zespół późnośredniowiecznych obiektów życia społecznego z gdańskiej Wyspy Spichrzów (plakiety pielgrzymie, odzież, buty, patynki, naczynia, sztucce, narzędzia, zabawki) oraz X-wieczną dębankę z Jeziora Lednickiego).

Do zbiorów MHP trafił również odpis aktu nominacji generalskiej dla Jana Karskiego, który został wręczony dyrektorowi Muzeum przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę.

W inwentarzu muzealnym zarejestrowanych jest już ponad 20 tysięcy muzealiów, a w 2016 roku kolekcja Muzeum zwiększyła się o ponad pięć tysięcy obiektów.

Późnośredniowieczna sprzączka; obiekt z wykopalisk na Wyspie Spichrzów w Gdańsku

Late medieval-period clasp, object from Granary Island excavations in Gdańsk

Od lewej: Andrzej Duda prezydent RP, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski

From left: Andrzej Duda, president of Poland, and Robert Kostro, MHP director

Tysiącletni dąb czarny

Thousand-year-old black oak

Sybilla 2015

BazHum, czyli pełnotekstowa baza polskich naukowych czasopism humanistycznych i społecznych, otrzymała wyróżnienie w konkursie Sybilla 2015 r. Projekt Muzeum Historii Polski wyróżniony został w kategorii „Projekty Naukowo-Badawcze”. Sybilla to największy konkurs, w którym oceniane są polskie muzea. Konkurs „Sybilla”, istniejący od 1980 r., uważany jest w środowisku polskich muzealników za najważniejszy, honorujący najciekawsze projekty ze wszystkich dziedzin działalności muzealnej. 📖

Sybilla 2015

BazHum, the complete database of Polish academic humanistic and sociological journals, received special mention in the Sybilla 2015 competition. This project, initiated by MHP, received special mention in the Academic Research Project category. Sybilla is the biggest competition awarding prizes to Polish museums. Poland's museum community considers the Sybilla competition, founded in 1980, to be the most important distinction of its kind, honoring the most interesting projects out of all the fields relating to our work. 📖

Nagrody i wyróżnienia

Awards and Distinctions

Od lewej: Robert Kostro dyrektor MHP, Dorota Szkodzińska kierownik działu wydawnictw i zasobów cyfrowych MHP

From left: Robert Kostro, director of MHP, Dorota Szkodzińska, head of the MHP Publishing and Digital Resources Department

Od lewej: Gabriela Sierocińska-Dec p.o. kierownika działu edukacyjnego MHP, Marta Winiarek dział edukacyjny MHP

From left: Gabriela Sierocińska-Dec, Acting Head of the MHP Education Department, Marta Winiarek, MHP Education Department

Od lewej: Gabriela Sierocińska-Dec p.o. kierownika działu edukacyjnego MHP, Marta Winiarek dział edukacyjny MHP

From left: Gabriela Sierocińska-Dec, Acting Head of the MHP Education Department, Marta Winiarek, MHP Education Department

Wierzba

Projekt pt. „Piastodzieje” – cykl przedstawień i warsztatów rodzinnych – zrealizowany przez Muzeum Historii Polski zajął drugie miejsce w konkursie na „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” w kategorii „Najlepszy muzealny projekt edukacyjny zrealizowany w 2015 roku”. Konkurs „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba”, organizowany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, odbył się w tym roku już po raz 10. Ideą konkursu jest pobudzenie pracy muzeów poprzez wyłonienie najlepszych placówek muzealnych oraz wyróżnienie i nagrodzenie najciekawszych zdarzeń opracowanych i realizowanych, promocję muzeów oraz województwa mazowieckiego. W konkursie mogły wziąć udział muzea, których siedziba znajduje się na terenie Mazowsza. 📍

„Najlepsza książka o historii i myśli politycznej Narodowej Demokracji”

12 marca Muzeum Historii Polski otrzymało od Fundacji Narodowej im. Romana Dmowskiego wyróżnienie dla publikacji *LiGA Narodowa (1893–1928)* za najlepszą książkę o historii i myśli politycznej Narodowej Demokracji za 2015 r. Nagrody II edycji konkursu wręczono podczas Gali z okazji 75-lecia tygodnika „Myśl Polska” w Muzeum Niepodległości w Warszawie. 📍

Wierzba

The project “History of the Piasts” – a cycle of performances and family workshops delivered by the Polish History Museum – took second place in the competition Mazovian Museum Events – Wierzba, in the category of “Best Museum Education Project of 2015.” The Mazovian Museum Events – Wierzba competition, organized by the council of the Mazovian Voivodeship, is now entering its second decade. The aim of the competition is to promote the work of museums by highlighting the most interesting museums, while giving awards to the most engaging events, promoting the museums themselves as well as the local district. The competition is open to museums that are located in the Mazovian region. 📍

The best book about history and political thought of National Democracy

On 12 March, MHP was awarded by the National Roman Dmowski Foundation for the publication *National League (1893-1928)*, as best book in 2015 about the National Democracy movement’s history and political thought. Prizes for the competition’s second edition were presented at a gala in honor of the 75th anniversary of the magazine *Myśl Polska*, at the Museum of Independence in Warsaw. 📍

Future Site
and Permanent
Exhibition

Przyszła Siedziba i Wystawa stała wa

Wizualizacja – widok budynku Muzeum Historii Polski od strony Placu Gwardii

Visualization of the building of the Polish History Museum, from Gwardia Square

Siedziba Muzeum Historii Polski powstanie na terenie Cytadeli Warszawskiej w zespole muzealnym, do którego należeć będzie już istniejące Muzeum X Pawilonu, Muzeum Katyńskie oraz Muzeum Wojska Polskiego. Muzeum Historii Polski zajmie główne miejsce w całym kompleksie. W nowym gmachu znajdzie się ekspozycja stała Muzeum, sala ekspozycji czasowych, audytorium, sala kinowa i sale konferencyjne, centrum edukacyjne, magazyny, biblioteka, pracownie konserwatorskie oraz kawiarnia, restauracja, sklep muzealny.

The site of the Polish History Museum will be established at the Warsaw Citadel as part of the museum complex including the Tenth Pavilion Museum, the Katyń Museum and the Polish Army Museum. The Polish History Museum will take pride of place in the complex. Our new site will feature the permanent exhibition, a hall for temporary exhibitions, an auditorium, a screening room and conference spaces, an education center, storage rooms, a library, conservation workshops and a coffee shop, restaurant and shop.

Od lewej: prof. Piotr Gliński wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski, Szczepan Wroński prezes pracowni architektonicznej WXCA

From left: Prof. Piotr Gliński, vice prime minister and minister of culture and national heritage, Robert Kostro, MHP director, Szczepan Wroński, president of the WXCA architecture team

Od lewej: Robert Kostro, Szczepan Wroński

From left: Robert Kostro, Szczepan Wroński

29 stycznia 2016 r. w obecności ministra kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotra Glińskiego podpisano umowę w sprawie wykonania projektu siedziby Muzeum Historii Polski w Warszawie. Sygnatariuszami umowy byli dyrektor MHP Robert Kostro oraz prezes pracowni architektonicznej WXCA Szczepan Wroński.

Licząca 6500 tys. m² wystawa stała Muzeum Historii Polski będzie jedną z największych przestrzeni wystawienniczych w Polsce. Wystawa jest realizowana przez zespół Muzeum Historii Polski przy współpracy z ekspertami nauk historycznych z najlepszych polskich placówek badawczych. Wystawa będzie miała charakter narracyjny, będzie opowiadać ponad 1000 lat dziejów Polski przy pomocy oryginalnych zabytków oraz scenografii i multimedii.

Od lewej: Szczepan Wroński prezes pracowni architektonicznej WXCA, Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski, prof. Piotr Gliński wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego, Jarosław Sellin wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego, Radosław Różycki rzecznik prasowy MKiDN

From left: Szczepan Wroński, president of the WXCA architecture team, Robert Kostro, MHP director, Prof. Piotr Gliński, vice prime minister and minister of culture and national heritage, Jarosław Sellin, vice minister of culture and national heritage, Radosław Różycki, Ministry of Culture and National Heritage spokesman

Wizualizacja – zespół muzealny na terenie Cytadeli Warszawskiej, projekt pracowni WXCA, widok z lotu ptaka

Aerial visualization of the museum complex at the Warsaw Citadel, project by WXCA

Wizualizacja – widok holu głównego Muzeum Historii Polski
Visualization of the main hall of the Polish History Museum

Wizualizacja – widok budynku Muzeum Historii Polski od strony Placu Gwardii (wejście główne)
Visualization of the building of the Polish History Museum, from Gwardia Square (main entrance)

Ważnym elementem wystawy stałej będą oryginalne obiekty, pochodzące zarówno z własnej kolekcji Muzeum, jak i wypożyczone z innych zbiorów. Opowiadanie rozległej i wielowątkowej historii wymaga eksponowania obiektów różnego typu, wśród nich znajdują się między innymi: dawne obiekty pozyskane metodami archeologicznymi, dzieła sztuki oraz obiekty rzemiosła artystycznego, mówiące o dawnej kulturze i wyobrażeniach o świecie, przedmioty bezpośrednio związane z bohaterami polskiej historii, przedmioty codziennego użytku, które są świadkami ważnych doświadczeń

On 29 January, in the presence of Minister of Culture and National Heritage Prof. Piotr Gliński, we signed a contract for the realization of the new home for the Polish History Museum in Warsaw. Co-signatories were MHP Director Robert Kostro and the director of the architecture studio WXCA, Szczepan Wroński. The exhibition, spread across 6,500 square meters of floor space, will be one of the largest such venues in Poland. The exhibition is realized by the team of the Polish History Museum together with experts on historical sciences from the top Polish research

**Wizualizacja – widok foyer audytorium
Muzeum Historii Polski**

**Visualization of the foyer to the auditorium
of the Polish History Museum**

historycznych, druki (starodruki, książki, prasa), rękopisy, dokumenty osobiste, militaria, materiały ikonograficzne i audiowizualne, obiekty związane z przemianami cywilizacyjnymi – meble, ubiory oraz repliki i rekonstrukcje. Wystawa jest realizowana we współpracy z zespołem plastycznym konsorcjum WWAA/ Platige Image, zwycięzcą międzynarodowego konkursu przeprowadzonego przez Muzeum w roku 2011. 🏠

institutes. The exhibition will have a narrative format, telling the more than 1,000 year story of Poland with the aid of original exhibits as well as interior designs and multimedia. A key element of the permanent exhibition will be original items on display, which come both from the museum's own collections and from loans by other collections. The recounting of the lengthy and complex history of Poland requires the displaying of a wide variety of items, which will include ancient artifacts discovered by archeologists, works of art and craft relating to ancient history and those periods' views of the world, items directly related

to key figures in Polish history, items of everyday use that also witnessed important historical events, publications (old prints, vintage books and magazines), manuscripts, personal documents, weapons, iconographies and audio-visual materials, items relating to civilizational changes such as furniture and clothing along with historically accurate replicas and period reconstructions. The exhibition is organized in partnership with the design team of the consortium WWAA/Platige Image, winners of the international competition organized by the museum in 2011 to secure the best bid for the project. 🏠

Zespół Muzeum Historii Polski

Dyrektor

Robert Kostro

Zastępca Dyrektora

Anna Piekarska

tel. (+48) 22 211 90 02
anna.piekarska@muzhp.pl

Zastępca Dyrektora

Piotr Podgórski

tel. (+48) 22 211 90 02
piotr.podgorski@muzhp.pl

Sekretariat

Monika Ciszewska /

Dorota Zielińska

tel. (+48) 22 211 90 02
fax: (+48) 22 211 90 33
info@muzhp.pl

Pełnomocnik Dyrektora ds. Strategii i Rozwoju

Lena Dąbkowska-Cichocka

tel. (+48) 22 211 90 57
lena.cichocka@muzhp.pl

Dział Budowy Wystaw Stałej

Kierownik: Agnieszka Celeda

tel. (+48) 22 211 90 69
agnieszka.celeda@muzhp.pl

Dział Zbiorów

Kierownik: Monika Matwiejczuk

tel. (+48) 22 211 90 48
monika.matwiejczuk@muzhp.pl

Dział Programowy Wystaw Stałej

Kierownik:

dr hab. Piotr Ugniewski

tel. (+48) 22 211 90 25
piotr.ugniewski@muzhp.pl

Dział Inwestycji

Kierownik: Paweł Jarczewski

tel. (+48) 22 211 90 63
pawel.jarczewski@muzhp.pl

Dział Edukacyjny

p.o. Kierownik: Gabriela

Sierocińska-Dec

tel. (+48) 22 211 90 08
gabriela.sierocinska@muzhp.pl

Dział Projektów Kulturalnych i Współpracy z Zagranicą

Anna Piekarska

tel. (+48) 22 211 90 02
anna.piekarska@muzhp.pl

Dział Wydawnictw i Zasobów Cyfrowych

Kierownik: Dorota Szkodzińska

tel. (+48) 22 211 90 04
dorota.szkodzinska@muzhp.pl

Dział Promocji

Kierownik: Marek Stremecki

Rzecznik Prasowy

tel. (+48) 22 211 90 11
marek.stremecki@muzhp.pl

Główny Księgowy

Joanna Dominiak

tel. (+ 48) 22 211 90 16
joanna.dominiak@muzhp.pl

Biblioteka

Katarzyna Pawlicka

tel. (+48) 22 211 90 21
katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

Polish History Museum Team

Director

Robert Kostro

Deputy Director

Anna Piekarska

tel. (+48) 22 211 90 02
anna.piekarska@muzhp.pl

Deputy Director

Piotr Podgórski

tel. (+48) 22 211 90 02
piotr.podgorski@muzhp.pl

Administrative Office

Monika Ciszewska /

Dorota Zielińska

tel. (+48) 22 211 90 02
fax: (+48) 22 211 90 33
info@muzhp.pl

Director's Representative for Strategy and Development

Lena Dąbkowska-Cichocka

tel. (+48) 22 211 90 57
lena.cichocka@muzhp.pl

Construction of the Permanent Exhibition Department

Head: Agnieszka Celeda

tel. (+48) 22 211 90 69
agnieszka.celeda@muzhp.pl

Collections Department

Head: Monika Matwiejczuk

tel. (+48) 22 211 90 48
monika.matwiejczuk@muzhp.pl

Permanent Exhibition Program Department

Head: Dr. Piotr Ugniewski

tel. (+48) 22 211 90 25
piotr.ugniewski@muzhp.pl

Investments Department

Head: Paweł Jarczewski

tel. (+48) 22 211 90 63
pawel.jarczewski@muzhp.pl

Education Department

Acting Head: Gabriela

Sierocińska-Dec

tel. (+48) 22 211 90 08
gabriela.sierocinska@muzhp.pl

Culture Projects and International Cooperation Department

Anna Piekarska

tel. (+48) 22 211 90 02
anna.piekarska@muzhp.pl

Publishing and Digital Resources Department

Head: Dorota Szkodzińska

tel. (+48) 22 211 90 04
dorota.szkodzinska@muzhp.pl

Promotion Department

Head: Marek Stremecki

Spokesperson

tel. (+48) 22 211 90 11
marek.stremecki@muzhp.pl

Chief Accountant

Joanna Dominiak

tel. (+ 48) 22 211 90 16
joanna.dominiak@muzhp.pl

Library

Katarzyna Pawlicka

tel. (+48) 22 211 90 21
katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

Rada Muzeum Historii Polski Kadencja 2015-2019

Przewodniczący Rady

prof. dr hab. Wojciech Roszkowski

Zastępca Przewodniczącego Rady

prof. dr hab. Henryk Samsonowicz

prof. Richard Butterwick
dr hab. Jolanta Choińska-Mika
prof. dr hab. Andrzej Chwalba
prof. dr hab. Andrzej Friszke
dr Adolf Juzwenko
dr Łukasz Kamiński
Alicja Knast
prof. dr hab. Krzysztof Mikulski
dr hab. Filip Musiał
prof. dr hab. Andrzej Nowak
prof. dr hab. Andrzej Rottermund
dr hab. Paweł Śpiewak
Renata Wiśniewska

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski

Od 2011 r. przy Muzeum działa Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski. Skupia wielu wybitnych historyków i intelektualistów wywodzących się z różnych środowisk. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie działań MHP i udział w debacie nad jego programem. Stowarzyszenie pragnie być również forum obywatelskiej debaty na temat historii Polski i jej roli w życiu społecznym. Stowarzyszeniu zależy szczególnie na szerzeniu wiedzy na temat relacji pomiędzy polskim a europejskim dziedzictwem historycznym oraz wspieraniu inicjatyw przyczyniających się do pogłębienia wiedzy na temat dziejów Polski. Od 2015 r. prezesem Stowarzyszenia jest dr Mateusz Werner.

Advisory Council of the Polish History Museum 2015–2019

Chair of the Council

Prof. Wojciech Roszkowski

Deputy Chair of the Council

Prof. Henryk Samsonowicz

Prof. Richard Butterwick
Dr. Jolanta Choińska-Mika
Prof. Andrzej Chwalba
Prof. Andrzej Friszke
Dr. Adolf Juzwenko
Dr. Łukasz Kamiński
Alicja Knast
Prof. Krzysztof Mikulski
Dr. Filip Musiał
Prof. Andrzej Nowak
Prof. Andrzej Rottermund
Dr. Paweł Śpiewak
Renata Wiśniewska

Association of Friends of the Polish History Museum

Since 2011, the museum has been supported by the Friends of the Polish History Museum. This association brings together many renowned historians and intellectuals who coming from a range of fields. The main aim of the organization is to support the work of the MHP and to discuss its program. The association also wishes to be a forum for civic debate about Polish history and its role in public life. The group is especially keen to spread knowledge about relations between Poland and the European historical heritage, as well as supporting initiatives which help broaden the scope of awareness about the annals of Polish history. Dr. Mateusz Werner has led the Friends of the Polish History Museum since 2015.

Muzeum Historii Polski
składa serdeczne podziękowania za wsparcie
naszych działań i projektów w 2016 r. dla:

**Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz dla sponsorów, partnerów
i patronów medialnych.**

The Polish History Museum
wishes to kindly thank the following
for their support in 2016:

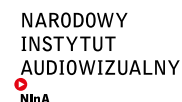
**The Ministry of Culture and National Heritage
The Ministry of Foreign Affairs
The Ministry of National Education
as well as sponsors, partners
and media partners.**

SPONSORZY I PARTNERZY

SPONSORS AND PARTNERS

PATRONI MEDIALNI

MEDIA PARTNERS

Wydawca / Publisher:
Muzeum Historii Polski / Polish History Museum

Tłumaczenie / Translation: Marek Kazmierski
Redakcja angielska / Editing and proofing: Alan Lockwood

Redakcja / Editors:
Małgorzata Kowalczyk, Elżbieta Lichocka, Wojciech Paduch

Wybór i opisy zdjęć / Photo selection and captions:
Małgorzata Kowalczyk, Wojciech Paduch

Projekt graficzny i skład / Graphic design and layouts:
LAVENTURA Maciej Sawicki

Zdjęcia / Photography: Katarzyna Bąba (NCK),
Natalia Cetera (MHP), Magdalena Głowacka (MHP),
Piotr Gucwa (MHP), Iwona Jesionowska (MHP),
Wojciech Klass, Małgorzata Kowalczyk (MHP),
Elżbieta Lichocka (MHP), Danuta Matloch (MKIDN),
Miejski Ośrodek Sztuki w Gorzowie Wielkopolskim,
Grzegorz Muryn (Stowarzyszenie Kombatantów Misji
Pokojowych ONZ Koło nr 49 Wałcz), Krzysztof Niewiadomski
(MHP), Wojciech Paduch (MHP), Maciej Różański (MHP),
Dorota Szkodzińska (MHP), Aleksandra Stępowska
(SPRP przy NZ w Nowym Jorku), Justyna Węglarz,
Włoski Ośrodek Kultury, Tomasz Woźny (MHP),
Adam Turula, Katarzyna Zaorska-Podsiadło.

Druk / Printing: OMIKRON Sp. z o.o.

ISBN: 978-83-65248-14-5

© Muzeum Historii Polski / Polish History Museum

